

Casus SSC-ZL en e-mailonderzoek

Bestuurlijk rapport

Onderzoek Rekenkamer Maastricht

maart 2020

**Bestuurlijk rapport
Casus SSC-ZL en
e-mailonderzoek**

Maart 2020

Rekenkamer Maastricht

Samenstelling:

De heer drs. Ton Dreuw RC

De heer drs. Karel van der Esch

De heer drs. Paul Janssen RA

Mevrouw drs. Rieneke van Zutphen

Secretaris:

Mevrouw Marjolein Heesbeen

Secretariaat:

Correspondentieadres: Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Telefoon: 06 54670052

E-mail: secretariaat@rekenkamermaastricht.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	AANPAK	5
3	LEESWIJZER	6
4	DE CASUS SSC-ZL	7
4.1	Aanloop tot vorming SSC-ZL	7
4.2	Implementatie	9
4.3	Financiële resultaten SSC- ZL	10
4.4	Vervolg SSC-ZL	11
5	DE INTEGRITEITSMELDING EN DE E-MAILAFFAIRE	13
5.1	Inleiding	13
5.2	Aanloop	13
5.3	Confrontatie met de conceptnotulen	13
5.4	Besluit tot melding	14
5.5	Ontvangst en opvolging melding	15
5.6	Second opinion	17
5.7	Opvolging incident na afronding onderzoeken	18
6	REFLECTIE	19
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
	BESTUURLIJKE REACTIE	24
	NAWOORD	33
	Nawoord Rekenkamer bij de bestuurlijke reactie t.a.v. het bestuurlijk rapport.	33
	Nawoord Rekenkamer bij de bestuurlijke reactie t.a.v. het onderzoeksrapport	34

1 Inleiding

Na een verkenning die in 2011 begon, besloot het college van B&W van Maastricht samen met de gemeentebesturen van Sittard en Heerlen en de Provincie Limburg in 2013 tot de oprichting van het Shared Service Centrum Zuid-Limburg (SSC-ZL). Dit vanuit de basisgedachte dat door schaalvergroting en harmonisatie er aanzienlijke kostenvoordelen vielen te behalen voor de deelnemers. Op 26 februari 2014 bekrachtigt het college het besluit tot oprichting van het SSC-ZL met de vaststelling van een gemeenschappelijke regeling (GR). Op 14 oktober 2014 stemt de raad in met de oprichting. Op 22 Oktober 2015 wordt de oprichting van het SSC-ZL in het Staatsblad gepubliceerd.

In januari 2020 namen de drie colleges het besluit om met de realisatie van het SSC-ZL te stoppen. Totaal kostte de ontwikkeling van het SSC-ZL de gemeente Maastricht € 1,8 miljoen aan directe kosten. Daarnaast heeft het project een zware wissel getrokken op de relatie van het college van B&W van de gemeente Maastricht met het betrokken personeel.

Met uitzondering van één fractie hebben alle fracties in de raad de rekenkamer verzocht om de SSC-ZL-casus en de casus rondom de uitgelekte conceptnotulen te onderzoeken. Het verzoek heeft als centrale doelstelling om lering te trekken uit het doorlopen traject rondom de oprichting van het SSC-ZL.

2 Aanpak

Allereerst heeft de rekenkamer gedetailleerd inzicht in de casuïstiek verworven. Daarvoor is een uitgebreid dossieronderzoek verricht en zijn een aantal direct betrokkenen geïnterviewd, te weten: bestuurders van de gemeente Maastricht (wethouder en burgemeester), de gemeentesecretaris/WOR-bestuurder, de secretaris/directeur van het SSC-ZL, medewerkers van de gemeente Maastricht, het externe juridisch adviesbureau, het forensisch onderzoeksbureau en leden van OR en GO.

De rekenkamer heeft zowel het traject van de besluitvorming tot oprichting en inrichting van het SSC-ZL als het traject rondom de conceptnotulen die in handen van derden zijn gekomen, aan de hand van stukken en gesprekken gereconstrueerd.

De centrale onderzoeksvraag voor dit onderzoek is geweest 'Welke mogelijke lessen zijn in retrospectief te trekken uit, wat is gaan heten, 'de spionageaffaire' in Maastricht'. Daarom heeft de rekenkamer bij de reconstructies de nadruk gelegd op beslismomenten waarop de casus een andere wending had kunnen krijgen. Door deze momenten te markeren ontstaat een beeld van die momenten waar anders acteren mogelijk was geweest en waaruit lering voor de toekomst kan worden getrokken.

3 Leeswijzer

Het onderhavige onderzoek van de rekenkamer is vastgelegd in twee rapporten. Het bestuurlijk rapport en een onderzoeksrapport.

Het onderzoeksrapport is in twee delen gesplitst. In deel 1 wordt de oprichting van het SSC-ZL beschreven en in deel 2 de casuïstiek naar aanleiding van het verspreiden van de conceptnotulen.

Deze twee delen zijn in de bestuurlijke nota samengevat in respectievelijk de hoofdstukken 4 en 5. In deze hoofdstukken zijn tevens de beslismomenten aangegeven waar mogelijk een andere afslag genomen had kunnen worden, waardoor het traject wellicht minder was geëscaleerd.

In de bestuurlijke nota volgt daarna een reflectie in hoofdstuk 6 en conclusies en aanbevelingen in hoofdstuk 7.

4 De casus SSC-ZL

4.1 Aanloop tot vorming SSC-ZL

In 2011 stellen de gemeenten Maastricht, Sittard-Geleen, Heerlen en de Provincie Limburg een perspectiefnota op die de basis vormt voor een gezamenlijke haalbaarheidsstudie naar de oprichting van het SSC-ZL met als doel om onder andere kosten te besparen, de kwaliteit van de dienstverlening te vergroten, de kwetsbaarheid te verminderen met behoud van bestuurlijke autonomie. Definitieve besluitvorming zou plaats vinden op basis van een uitgewerkte businesscase waarbinnen Bestuursplan, Bedrijfsplan en Implementatieplan in parallelle trajecten vorm moeten krijgen.

In 2012 wordt een bestuursplan uitgewerkt, waarin ook aandacht voor de inbreng van de medezeggenschapsorganen. In januari 2013 leveren de samenwerkende OR's in reactie op dit bestuursplan hun toetsingscriteria, risico's en uitgangspunten voor de vorming van het SSC-ZL. Hieruit spreekt een kritische houding ten aanzien van de voorgestelde samenwerkingsvorm, worden andere modellen ter overweging gegeven en wordt het belang van draagvlak en communicatie benadrukt.

Beschouwing van de rekenkamer:

De rekenkamer constateert dat in de visie-fase al definitief voor een bepaalde structuur van samenwerking is gekozen. Hiermee werd het bestuur niet ontvankelijk voor een open meningsuitwisseling over alternatieve mogelijkheden.

In 2013 wordt het haalbaarheidsonderzoek afgerond en op 24 september 2013 neemt het college het voorgenomen besluit tot oprichting van het SCC-ZL.

Het voorgenomen besluit tot oprichting van het SSC-ZL wordt conform de Wet op de Ondernemingsraden (WOR) voor advies aan de OR voorgelegd. De OR adviseert op 14 februari 2014 positief maar geeft wel aandachtspunten mee voor het vervolgtraject en adviseert om *go-no/go*-beslismomenten in te bouwen in het implementatietraject. Gezien de vele aandachtspunten die de OR eerder formuleerde en die niet verder zijn uitgewerkt in de haalbaarheidsstudie is het opvallend dat de OR op dat moment positief adviseert.

Beschouwing van de rekenkamer:

De beoordeling van de businesscase geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen:

- De beoogde kwantitatieve en kwalitatieve voordelen zijn globaal onderbouwd en er is geen heldere nulmeting van de stand van zaken van de vier afzonderlijke organisaties met betrekking tot de processen die in het SSC-ZL samengevoegd zouden worden;
- Alternatieve samenwerkingsvormen blijven buiten beschouwing;
- De haalbaarheidsstudie is niet vertaald in een businesscase met verschillende scenario's;
- Implementatieplan is vaag en kent geen mijlpalen waarop *go/no-go*-beslismomenten zijn ingebouwd;
- Een gedegen risicoanalyse met beheersingsmaatregelen ontbreekt;
- De haalbaarheidsstudie is niet door externe deskundigen gevalideerd;
- De elementen uit het visiedocument van de OR's zijn niet (zichtbaar) geadresseerd.

Op 26 februari 2014 bekrachtigt het college van B&W van de gemeente Maastricht het besluit tot oprichting het SSC-ZL en tot de harmonisatie van het inkoopbeleid van de vier partners. Dit besluit wordt met het raadsvoorstel van 10 oktober 2014 door de raad bekrachtigd.

Beschouwing van de rekenkamer:

De rekenkamer stelt vast dat het college dit besluit neemt op basis van de haalbaarheidsstudie zonder zicht te hebben op de exacte financiële en personele consequenties van deze harmonisering uitmondende in het SSC-ZL. De rekenkamer stelt ook vast dat dit besluit wordt genomen zonder dat de gemeenteraad zich goed geïnformeerd over de haalbaarheidsstudie heeft kunnen uitspreken. Het raadsvoorstel van 10 oktober 2014 is kwalitatief en kwantitatief matig toegelicht terwijl het toch een majeur fundament voor de gemeenschappelijke regeling zou moeten vormen.

Op 14 juli 2015 besluit de Provincie Limburg uit het samenwerkingsverband te treden en niet te gaan deelnemen aan het SSC-ZL omdat ze niet overtuigd is van de kostenvoordelen, ze van mening is dat de implementatiekosten onvoldoende zijn meegenomen en omdat er nog geen standpunt is van de deelnemende gemeenten inzake de mogelijke toetreding van andere gemeenten. Met een raadsinformatiebrief stelt het college van B&W Maastricht op 15 september 2015 de raad formeel in kennis van deze terugtreding, met een samenvatting van de provinciale argumenten. De uittreding van de Provincie Limburg is ter kennisgeving door de raad aangenomen en er heeft geen inhoudelijke discussie met de gemeenteraad plaatsgevonden. Er vindt ook voor zover bekend geen integrale heroverweging plaats in het college van B&W van Maastricht naar aanleiding van het uittreden van de Provincie Limburg. Ook niet voor wat betreft de consequenties voor de veronderstelde kostenvoordelen.

Beschouwing van de rekenkamer:

De rekenkamer is van mening dat de uittreding van de provincie een belangrijk moment van heroverweging had kunnen zijn.

Op 22 Oktober 2015 wordt de oprichting van het SSC-ZL gepubliceerd in de Staatscourant.

4.2 Implementatie

Na de formele oprichting van de gemeenschappelijke regeling SSC-ZL wordt er gewerkt aan het stapsgewijs vormgeven van de GR door het overdragen van taken op het gebied van Inkoop, ICT en vervolgens HR van de drie afzonderlijke gemeenten naar het SSC-ZL.

Op 19 juli 2016 legt de WOR-bestuurder van de gemeente Maastricht een adviesaanvraag voor aan de OR over de ontvlechting van Inkoop die vier personeelsleden van de gemeente Maastricht raakt. Op 3 oktober 2016 informeert de OR de WOR-bestuurder geen advies te kunnen geven, omdat de adviesaanvraag niet aan een aantal formele criteria volgens de WOR voldoet en omdat de OR niet kon vaststellen of de overgang voldoende zorgvuldig zou plaatsvinden vanwege het ontbreken van duidelijke afspraken over de personele gevolgen. Op 2 april 2017 volgt een negatief advies van de OR op de betreffende adviesaanvraag omdat de voordelen van samenwerking onvoldoende blijken en de personeelsgevolgen onvoldoende zijn uitgewerkt. De OR adviseert zelfs terugtrekking uit het SSC-ZL.

De WOR-bestuurder besluit geen gehoor te geven aan het negatieve advies en stelt dat advies van de OR een veel bredere reikwijdte had dan de adviesaanvraag.

Beschouwing van de rekenkamer:

De rekenkamer stelt vast dat de OR in 2017 adviseert om verdere deelname aan de totstandkoming van het SSC-ZL te beëindigen. Het was – meer in lijn met eerdere adviezen – ook mogelijk geweest om te adviseren te gaan werken aan de uitgangspunten en criteria zoals genoemd in het visiedocument van de OR uit januari 2013. Het college van Maastricht kiest ervoor om de inhoud van het advies naast zich neer te leggen en niet eerst in gesprek te gaan met de OR. Dit had mogelijk verdere escalatie kunnen voorkomen.

De OR maakt het niet opvolgen van het advies van de OR aanhangig bij de Ondernemingskamer. De gemeente Maastricht wordt door de Ondernemingskamer in het gelijk gesteld, omdat de keuze welke taken al dan niet worden overgeheveld naar het SSC-ZL tot het primaat van de politiek hoort. De gemeente Maastricht continueert dan ook de voorbereidingen van de ontvlechting en de overgang van het personeel.

Op 14 november 2017 legt de WOR-bestuurder een adviesaanvraag voor aan de OR inzake de ontvlechting van een deel van de informatiediensten. Dit betreft de overgang van 46 fte van de gemeente naar het SSC-ZL. Op 9 juli 2018 geeft de OR een negatief advies gezien hun twijfels over de haalbaarheid van de voorgestelde kostenreductie, de continuering van de kwaliteit van dienstverlening en de kansen voor medewerkers.

Op 26 februari 2018 legt de WOR-bestuurder een adviesaanvraag voor aan de OR inzake de ontvlechting van het taakveld personeel en salarisadministratie. Dit betreft de overgang van 7,4 fte van de gemeente Maastricht naar het SSC-ZL. Op 9 juli 2018 geeft de OR ook een negatief advies inzake deze adviesaanvraag. De argumenten voor het negatieve advies liggen in lijn met het negatieve advies over de ontvlechting van de informatiediensten.

Op 13 maart 2018 besluit het SSC-ZL-bestuur om eenzijdig het afsprakenkader over de overgang van personeel naar SSC-ZL vast te stellen. Dit besluit wordt op 20 maart 2018 door het college van B&W

van Maastricht bekrachtigd en op 22 maart 2018 wordt de raad met een raadsinformatiebrief hierover geïnformeerd. Dit besluit is eenzijdig vastgesteld, omdat de door OR gewenste ledenraadpleging enige malen werd uitgesteld en dit besluit noodzakelijk was om met de feitelijke transitie een aanvang te maken. De OR stelt dat dit besluit in strijd is met het recht en dat de arbeidsvoorwaarden niet eenzijdig mogen worden vastgesteld. In een kort geding aangespannen bij de Rechtbank Limburg werden de vakbonden FNV en CNV op 26 november 2018 in het gelijk gesteld. De gemeenteraad werd op 27 november 2018 met een raadsinformatiebrief over deze uitspraak geïnformeerd.

Op 21 augustus 2018 informeert de WOR-bestuurder de OR formeel dat de OR-adviezen niet worden overgenomen. De OR wordt bovendien in kennis gesteld van de transitievoorwaarden waaronder de arbeidsvoorwaarden die zonder instemming van de OR waren vastgesteld in maart 2018. Daarmee was in de ogen van het college het formele adviestraject afgerond en kon het ontvlechtings- en -plaatsingstraject starten.

19 September 2018 gaat de OR hiertegen in beroep bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof in Amsterdam en eist dat de gemeente Maastricht de besluiten inzake de ontvlechting informatie-diensten en personeel en salarisadministratie intrekt.

De OR wordt op 21 november 2018 in het gelijk gesteld en de Ondernemingskamer gelast de gemeente Maastricht om de besluiten in te trekken. Met de uitspraken van 21 november 2018 van de Ondernemingskamer en de uitspraak van 26 november 2018 in het kort geding is duidelijk dat de ontvlechting vooralsnog niet kan worden geëffectueerd maar dat eerst het medezeggenschapstraject zorgvuldig dient te worden afgerond. Tot tweemaal toe is dus een verschil van inzicht via de rechter beslecht.

Beschouwing van de rekenkamer:

Een geschil met de OR via de rechter beslechten is niet bevorderlijk voor het traject om tot een goed functionerend SSC-ZL te komen met voldoende draagvlak van het personeel.

4.3 Financiële resultaten SSC- ZL

2014-2015

In het startjaar 2014-2015 zijn er door het SSC-ZL alleen opstartkosten gemaakt ten bedrage van € 1,4 mln. terwijl er € 2,2 mln. begroot was. In het jaar 2014-2015 heeft het SSC-ZL voor bijna € 2,0 mln. aan bijdragen van de moederorganisaties ontvangen, zodat er in deze jaren een resultaat werd gerealiseerd van ca € 0,6 mln. positief.

De rekenkamer heeft geconstateerd dat de jaarverantwoording 2014 en 2015 van het SSC-ZL in oprichting niet door de gemeenteraad is behandeld noch ter kennisgeving is aangeboden.

2016

In het jaar 2016 zijn er voor € 0,8 mln. kosten gemaakt voor de diverse activiteiten ten aanzien van Inkoop, PSA en informatiediensten. Wat opvalt is dat in 2016 met betrekking tot deze activiteiten geen opbrengsten zijn gerealiseerd. De rekenkamer stelt vast dat ook de jaarrekening 2016 van het SSC-ZL niet is besproken en ook niet ter kennisgeving is aangeboden aan de gemeenteraad.

2017

In 2017 worden er nadrukkelijk opbrengsten begroot met betrekking tot de activiteiten van het SSC-ZL op de gebieden Inkoop, PSA en Informatiediensten. Het totaal van de begrote opbrengsten met deze activiteiten bedraagt ca € 2,8 mln.

De rekenkamer stelt vast dat er van deze begrote opbrengsten in 2017 nagenoeg niets wordt gerealiseerd, terwijl in de raadsinformatiebrief d.d. 13 juni 2016 wordt gemeld dat er aan het verdienmodel wordt gewerkt waarbij de kosten van het SSC worden gedekt door inkomsten uit dienstverlening aan moederorganisaties, inkoopvoordelen en kostenreductie bij de moederorganisaties en efficiencytaakstelling bij het SSC-ZL zelf. Ondanks dat er aan het verdienmodel werd gewerkt zijn er geen opbrengsten in 2017 gerealiseerd en is uiteindelijk een substantiële bijdrage van de moederorganisaties nodig ten bedrage van € 1,9 mln. om de kosten ad. € 1,4 mln. te dekken in dit verslagjaar.

2018

De begroting van het SSC-ZL voor 2018 is wel uitvoerig in de raad aan de orde geweest. Daarbij is een motie om het besluit tot oprichting van het SSC-ZL te heroverwegen door de raad verworpen.

Voor 2018 worden, in tegenstelling tot 2017, geen opbrengsten begroot voor de diverse door het SSC-ZL uit te voeren activiteiten. Wel zijn de kosten van het SSC-ZL in 2018 gestegen van € 1,4 mln. in 2017 tot € 1,8 mln. in 2018.

Op 29 mei 2019 werd de conceptjaarrekening 2018 van SSC-ZL alsmede een ontwerpbegroting SSC-ZL voor kennisgeving door de raad aangenomen zonder discussies en zienswijzen. Afgezien van de turbulentie met betrekking tot de OR-adviesaanvragen om de organisatie in te richten, doet zich de vraag voor hoe het kan dat er vrijwel geen opbrengsten zijn gerealiseerd omdat er wel melding wordt gemaakt van samenwerking tussen de moederorganisaties op de taakvelden Inkoop, ICT en HRM.

Samengevat blijkt uit de jaarrekeningen dat de totale netto-kosten van het SSC-ZL over de periode 2014 t/m 2018 € 5,4 miljoen bedragen. De totale directe kosten voor de gemeente Maastricht komen daarmee uit op ca € 1,8 miljoen.

Beschouwing van de rekenkamer:

De raad is in de loop van de jaren beperkt geïnformeerd en heeft ook zelf niet actief naar informatie gevraagd. Opvallend is dat in de jaren 2017 en 2018 nauwelijks opbrengsten zijn gerealiseerd terwijl dat wel de verwachting zou zijn gelet op het stadium van de samenwerking. Ook hier heeft de raad niet actief naar geïnformeerd.

4.4 Vervolg SSC-ZL

Eind 2018 is na de uitspraken van rechter en ondernemerskamer de vorming van het SSC-ZL voorlopig stopgezet door de gemeente Maastricht.

In 2019 wordt de oorspronkelijke businesscase die aan het SSC-ZL ten grondslag ligt in opdracht van de gemeente Maastricht door Deloitte onderzocht onder andere of de uitgangspunten en aannames die destijds zijn gehanteerd nog steeds gelden. Het onderzoek van Deloitte betreft een analyse op

basis van internationale literatuur die in algemene zin het bestaansrecht van een SSC op vooral kwalitatieve argumenten bevestigt. Er zijn door Deloitte geen alternatieve samenwerkingsvormen onderzocht.

Op 28 januari 2020 besluiten de drie deelnemende gemeenten om het SSC-ZL op te heffen omdat het draagvlak in de betreffende gemeenten te beperkt is. Daarmee komt een einde aan het proces om tot een SSC-ZL te komen en rest de conclusie dat daarmee een einde komt aan een moeizaak traject dat materieel en immaterieel een zware wissel heeft getrokken op de betrokken organisaties en personen en dat het beoogde doel uiteindelijk niet is gehaald.

5 De integriteitsmelding en de e-mailaffaire

5.1 Inleiding

De casuïstiek naar aanleiding van de integriteitsmelding als gevolg van het in handen komen van onbevoegden van de conceptnotulen van een SSC-ZL bestuursvergadering kan niet los worden gezien van de SSC-ZL casus die in deel 1 van het onderzoeksrapport wordt beschreven. Hieruit blijkt de moeizame ontwikkeling van het SSC-ZL en de gespannen verhoudingen met OR / personeel. De rekenkamer heeft de ontwikkelingen rondom de integriteitsmelding in detail in kaart gebracht. Daarbij is ingegaan op de diverse sleutelmomenten en is in het bijzonder gekeken of daarbij de principes van rationaliteit, proportionaliteit en "facts first, then opinion" in acht zijn genomen.

5.2 Aanloop

Zoals uit de analyse van de SSC-ZL casus blijkt, zijn er spanningen tussen de diverse partijen. In de SSC-ZL bestuursvergadering worden de problemen die zich in Maastricht manifesteren besproken. Het bestuur acht het handelen van sommige OR-leden onacceptabel en het bestuur bespreekt of er juridische maatregelen tegen deze personen mogelijk zijn. Dit wordt vastgelegd in de conceptnotulen. Het bestuur besluit hierover juridisch advies in te winnen. Het ingewonnen advies maakt duidelijk dat het dossier geen feiten kent op basis waarvan personen juridisch kunnen worden aangepakt. In de definitieve notulen is dit vraagpunt geschrapt. Ook de inhoud van het extern ingewonnen juridisch advies wordt hierin niet vermeld.

5.3 Confrontatie met de conceptnotulen

De conceptnotulen, waarop de ambtelijke geheimhoudingsplicht rust maar die niet expliciet als vertrouwelijk zijn aangemerkt, zijn op de gebruikelijke wijze gearchiveerd en gedistribueerd onder bestuur en direct betrokken medewerkers.

De conceptnotulen blijken nadien ook in bezit te zijn gekomen van OR- en vakbondsleden. Op 11 april 2018 confronteert het dagelijks bestuur van de OR de WOR-bestuurder met de conceptnotulen en verzoekt de WOR-bestuurder de veiligheid van de werknemers te garanderen en zich van de inhoud te distantiëren. De WOR-bestuurder gaf hierbij aan de status van het stuk niet te kennen, onthield zich van een inhoudelijke reactie en adviseerde het DB van de OR om zich goed te bezinnen op gebruik van het stuk. Op 12 april confronteert een vakbondsbestuurder de burgemeester in aanwezigheid van de WOR-bestuurder met de conceptnotulen en verzoekt de burgemeester zich van de inhoud te distantiëren. De burgemeester vroeg naar herkomst en status van het stuk en nam er geen afstand van.

De reacties van de bestuurders komen in de kern neer op het volgende neer, zoals de kantonrechter het formuleert: *"Er zal niet inhoudelijk gereageerd worden op een verslag zonder status wat onbevoegd is verkregen en dat niet straffeloos kan worden gebruikt"*.

Beschouwing van de rekenkamer:

Het advies van de WOR-bestuurder aan de OR om zich goed te bezinnen op het gebruik van het stuk, is op zichzelf een de-escalerende benadering, omdat dit de aangevers ertoe had kunnen brengen zich, gegeven de inhoud, van de authenticiteit en rechtmatigheid te gaan vergewissen.

Daar staat tegenover dat het inhoudelijke bezwaar van de aangevers – de als onveilig ervaren situatie rondom het SSC-ZL – door WOR-bestuurder of burgemeester materieel niet werd opgepakt. De reactie bleef (toen) beperkt tot een formele, namelijk dat er geen grond is te veronderstellen dat de wettelijke en arbeidsvoorwaardelijke bescherming onvoldoende zou zijn. Maar ook dát de documenten door middel van schending van de geheimhoudingsplicht zijn verkregen. Daarmee wordt het incident nadrukkelijk in een strafrechtelijke context geplaatst. Die kwalificatie trok in dit stadium een zware wissel op het vervolgtraject en de vraagstelling van de nog komende onderzoeken. Een inhoudelijk gesprek op dat moment met de medewerkers over hun zorgen zou de-escalierend gewerkt kunnen hebben.

Op 19 april 2018 wordt de voltallige OR door het Dagelijks Bestuur geïnformeerd over de inhoud van de conceptnotulen. Het DB heeft zich daarbij exclusief gebaseerd op de inhoud en het feit dat het ging om vertrouwelijke conceptnotulen genegeerd. Daardoor zijn conceptnotulen breder verspreid dan de kring waarvoor deze bedoeld waren. Dit werkte niet de-escalierend.

5.4 Besluit tot melding

Door het SSC-ZL wordt juridisch advies ingewonnen over het lekken van conceptnotulen. De juridisch adviseur meldt dat het verspreiden van conceptnotulen onder ambtenaren schending van de geheimhoudingsplicht inhoudt, maar het tonen aan de gemeentesecretaris of burgemeester houdt geen schending van de geheimhoudingsplicht in. Om vast te stellen of daadwerkelijk sprake is van schending van de geheimhoudingsplicht is een feitenonderzoek nodig. Ook wijst de juridisch adviseur op de risico's van een dergelijk onderzoek, die de al gespannen relaties tussen partijen verder op scherp kan stellen.

Beschouwing van de rekenkamer:

Verschillende vraagstukken zijn inmiddels in Maastricht in deze casus verknoot geraakt.

- Het proces om tot een volwaardig SSC-ZL te komen verloopt moeizaam;
- Er is discussie over de arbeidsrechtelijke aspecten van personeel naar het SSC-ZL;
- Er is sprake van een als onveilig ervaren werkomgeving en van onderling wantrouwen tussen partijen;
- De (vertrouwelijke) conceptnotulen zijn verspreid.

Door nu uit deze onderling verweven vraagstukken er één te isoleren (het verspreiden van de notulen), wordt een mogelijkheid gepasseerd om alsnog met elkaar tot een *package deal* te komen. Wellicht mede door de these dát de ambtelijke geheimhoudingsplicht is geschonden, en mogelijk ook door de toonzetting, lijkt vanaf dat moment geen elegante weg meer terug.

Er vindt overleg plaats tussen secretaris SSC-ZL, bestuurder SSC-ZL en gemeentesecretaris Maastricht over een mogelijke melding van een integriteitsschending en de impact van een onderzoek. Op 31 mei

Beschouwing rekenkamer:

Omwille van de voortgang van het dossier was dit een moment geweest om (eventueel tijdelijk) de lijnen te ontrafelen.

2018 besluit het bestuur van het SSC-ZL een formele integriteitsmelding te doen bij de gemeente Maastricht. Op dat moment komen twee lijnen samen: een bestuurder van de gemeente Maastricht, met ook personeelszaken in portefeuille, was tevens bestuurder bij het SSC-ZL. Dit kan schuren op het moment dat er personele problemen ontstaan vanuit Maastricht richting SSC-ZL en vice versa.

5.5 Ontvangst en opvolging melding

Op 4 juni 2018 doet de secretaris van het bestuur van het SSC-ZL bij het Intern Meldpunt Integriteit (IMI) van de gemeente Maastricht een melding. Het IMI start een onderzoek naar deze melding waarbij impliciet het interne reglement dat is opgesteld voor integriteitsmeldingen, ook van toepassing wordt geacht op deze externe melding.

Op 23 augustus rapporteert het IMI dat het originele lek niet bij de OR zit, maar dat daarvoor binnen het lokale GO moet worden gekeken. Dus een relatief overzichtelijke kring. IMI adviseert daarvoor verder digitaal forensisch onderzoek te laten uitvoeren. Pas daarna kan IMI definitief adviseren.

Beschouwing van de rekenkamer:

Gegeven de uitkomsten van het IMI (het lek waarschijnlijk zoeken in een beperkte kring; dat wil zeggen binnen het lokale GO) had ook eerst vastgesteld kunnen worden óf in dat geval sprake zou zijn geweest van plichtsverzuim. Bijvoorbeeld met behulp van een *second opinion* op dat moment. Dat was dan een de-escalatiemogelijkheid en een alternatief voor het relatief grootschalige onderzoek (om vervolgens daarna pas vast te stellen of er wel of geen sprake was van plichtsverzuim).

Bij de keuze voor een forensisch onderzoek zou het – vanuit de-escalatieperspectief – in de lijn gelegen hebben een relatief klein en gericht onderzoek om boven water te krijgen waar “het lek” precies zat. En mocht dat niets opleveren, dan zou daarna alsnog besloten kunnen worden om uitgebreider onderzoek te doen. Naar het oordeel van de rekenkamer heeft de gemeentesecretaris op dit punt en op dat moment de regie uit handen gegeven om aan het begrip 'proportionaliteit' een concrete en kwantitatieve duiding te geven.

Gemeentesecretaris, IMI, extern juridisch adviseur en forensisch onderzoeker treden in overleg. Dit resulteert in een besluit van de gemeentesecretaris om met behulp van forensisch onderzoek de bron en de verspreiders te achterhalen.

De WOR bestuurder had eerder afgesproken dat de OR / OR-voorzitter vooraf over de inhoud en strekking van het onderzoek op de hoogte zou worden gesteld. Aan die afspraak is door de WOR-bestuurder geen uitvoering gegeven.

Het forensisch onderzoek vindt plaats van 6 september 2018 tot en met 29 november 2018.

Op 6 december verzoekt de OR schriftelijk om informatie over het lopend onderzoek. De WOR-bestuurder geeft hierop in januari 2019 antwoord.

Op 11 december 2018 meldt het college c.q. het bevoegd gezag aan de vicevoorzitter van de OR dat uit onderzoek is gebleken dat de vertrouwelijke conceptnotulen per email aan derden zijn verstuurd: "Dit achten wij zeer kwalijk. Wij stellen hiermee vast dat er in beginsel sprake is van schending van de geheimhoudingsplicht...Of en zo ja, welke consequenties wij hieraan verbinden, kunnen wij pas beoordelen als het onderzoek helemaal is afgerond".

Op 14 december 2018 wordt het eindrapport van het forensisch onderzoek opgeleverd. Het rapport bevat feiten (wie de verspreiders van de conceptnotulen waren), maar ook kwalificerende opmerkingen over (on)rechtmatigheid, ontoelaatbaarheid en de mate waarin al dan niet bewust is gehandeld.

De belangrijkste bevindingen zijn de volgende:

- De XXX van Maastricht beschouwt de vertrouwelijke conceptnotulen als een verslag, zonder status, wat onbevoegd verkregen is en niet straffeloos kan worden gebruikt en bevestigt per brief aan het CNV en FNV dat op vertrouwelijke conceptnotulen ambtelijke geheimhouding rust.
- De XXX heeft de vertrouwelijke conceptnotulen rechtmatig ontvangen en vervolgens onrechtmatig gelekt en verspreid.
- De "betreffende" medewerker van de gemeente Maastricht heeft op een vooralsnog onbekende wijze de vertrouwelijke conceptnotulen onrechtmatig ontvangen en wenste aan het forensisch bureau niet bekend te maken van wie op elke wijze deze zijn ontvangen.
- Medewerker heeft deze bewust en onrechtmatig aan de OR gelekt en verspreid. Ook heeft deze medewerker bewust en onrechtmatig de complete vertrouwelijke conceptnotulen naar twee leden van de OR, een collega GO-lid en naar de landelijke vakbondsbestuurder van het CNV gelekt en verspreid. Ook heeft hij/zij een nieuwsbericht aan de vakbondsleden opgesteld met de gewraakte passages.
- De XXX OR de betreffende passage onrechtmatig ontvangen en vervolgens bewust en onrechtmatig gelekt en verspreid naar de XXX CNV overheid
- Tijdens het digitale onderzoek werd duidelijk dat XXX de OR in het gesprek met IMI niet de waarheid gesproken hoe de vertrouwelijke conceptnotulen bij de XXX CNV Overheid terecht zijn gekomen
- De XXX Heerlen heeft de vertrouwelijke conceptnotulen onrechtmatig ontvangen en vervolgens bewust en onrechtmatig gelekt en verspreid naar een collega van de gemeente Heerlen.

Met het forensisch onderzoek worden de verspreiders van de conceptnotulen achterhaald. Hoe deze de notulen in handen hebben gekregen wordt niet achterhaald. Duidelijk wordt ook dat de personen die de notulen hebben verspreid dit in het IMI-onderzoek niet bekend hebben gemaakt.

Met gebruikmaking van het forensisch onderzoek rondt IMI zijn rapport af op 16 januari 2019. IMI concludeert hierbij dat de melding op waarheid berust en dat een aantal ambtenaren in strijd met de gedragscode heeft gehandeld. Het bevoegd gezag wordt geadviseerd om de melding gegrond en aangetoond te verklaren en om passende (disciplinaire) maatregelen te treffen, met aandacht voor de verschillen in gradatie en ernst van de betrokkenheid van eenieder.

Beschouwing van de rekenkamer:

Het was voor de opdrachtgever op dat moment ook nog mogelijk geweest om het conceptrapport met de kwalificerende opmerkingen niet zo te accepteren en een strikt feitelijke rapportage te verlangen. Het was aan het forensisch bureau om feiten te melden. En aan het bevoegd gezag om deze te kwalificeren. De mogelijke tussenstap om het rapport niet zo te accepteren, had het bevoegd gezag en het college gelegenheid geboden om, indien alsnog gewenst, te de-escaleren en op grond van de geconstateerde feiten het gesprek aan te gaan.

5.6 Second opinion

Na overleg met de burgemeester besluit de gemeentesecretaris, op 21 december 2018, om een *second opinion* te vragen bij een andere extern juridisch adviseur, in casu bij de landsadvocaat. Dit advies betreft de vraag of berisping van vier ambtenaren van de gemeente Maastricht op grond van schending van de ambtelijke geheimhoudingsplicht bij een rechterlijke toetsing stand zou kunnen houden.

Het advies van de landsadvocaat komt op 21 januari 2019. Belangrijke elementen daarin zijn dat er bij de vakbondsvertegenwoordigers geen sprake is van strafwaardig plichtsverzuim, dat bij het forensisch onderzoek onvoldoende oog is geweest voor proportionaliteit, dat de vraagstelling van het forensisch onderzoek niet neutraal is geweest en dat er onvoldoende aandacht is geweest voor een klimaat van veiligheid. Samengevat zijn de constatering:

- Er geen sprake gewest van openbaarmaking buiten de kring van de gemeente Maastricht.
- De OR heeft netjes en proportioneel gehandeld door in eerste instantie het bevoegd gezag te vragen naar de waarborgen van de veiligheid op de werkvloer
- Er is bij de vakbondsvertegenwoordigers geen sprake van strafwaardig plichtsverzuim
- Er is, behalve in abstracto, in de brief van de burgemeester van 11 juli 2018, niet de zekerheid en veiligheid gegeven
- Voor zover al mailboxen onderzocht moesten worden had dit, in lijn met het eerder IMI-advies, kunnen aanvangen met de boxen van enkele personen.
- De vraagstelling van het forensisch bureau is niet neutraal geweest maar kwalificerend en loopt vooruit op het oordeel dat aan het bevoegd gezag toekomt op basis van een conclusie die eventueel getrokken had moeten worden op basis van de uitkomsten van het onderzoek.
- Een onderzoek (dat wil zeggen het vergaren van feiten en de af te wegen belangen) zal objectief verricht moeten worden. "Dat betekent dat een onderzoek dat is gebaseerd op een bepaalde mate van vooringnomenheid, niet aan besluitvorming ten grondslag kan gelegd worden".

Desgevraagd meldden de gemeentelijk extern juridisch adviseur en het forensisch bureau aan de rekenkamer het op wezenlijke punten oneens te zijn met de inhoud van de *second opinion*.

Beschouwing van de rekenkamer:

Het vragen van een *second opinion* is een de-escalerend besluit geweest. Het is ongelukkig dat het IMI-rapport enkele dagen voor het verschijnen van het advies van de landsadvocaat uitkwam. Wanneer met de afronding was gewacht tot de *second opinion* beschikbaar was geweest dan had die meegewogen kunnen worden in de eindconclusies. Nu lag er op 16 januari 2019 een IMI eindrapport en lag er op 21 januari 2019 een *second opinion* die tot een nuancering van de conclusies uit het IMI rapport aanleiding had kunnen geven.

5.7 Opvolging incident na afronding onderzoeken

Alles overwegend concludeert college van B&W op 22 januari 2019 "...dat niet kan worden vastgesteld of sprake is geweest van het schenden van de geheimhoudingsplicht door betrokken ambtenaren. Eveneens is van enig plichtsverzuim niets gebleken" en er wordt afgezien van disciplinaire maatregelen. De gemeentesecretaris meldt op 23 januari 2019 aan de medewerkers die door het forensisch bureau zijn gehoord dat geen sprake is geweest van het schenden van de geheimhoudingsplicht en biedt excuses aan voor de belasting en het ongemak dat het onderzoek voor hen heeft teweeggebracht.

Op 30 januari stelt de CNV in een open brief het college 19 vragen over het incident, waaronder de vraag hoe het college het geschonden vertrouwen zou gaan herstellen. Op 12 en 13 februari 2019 vindt in de gemeenteraad een debat plaats met het college over de casus.

Op 26 februari meldt de OR een gerechtelijke procedure te starten ten aanzien van de vraag of het forensische onderzoek en de wijze waarop het is uitgevoerd, rechtmatig was. De gemeente sloot zich hierbij aan en OR en gemeente legden samen vrijwillig vragen neer bij de kantonrechter. Op 17 september 2019 komt de rechter in de kern tot het oordeel dat het forensisch onderzoek onvoldoende neutraal en proportioneel is geweest en dat het belang van vertrouwelijke informatie-uitwisseling tussen OR en medewerkers zwaarder had moeten wegen dan het belang van de gemeente bij het onderzoeken van de inhoud van de mailboxen. De rechter erkent dat de gemeente een voldoende zwaarwegend belang had om te onderzoeken wie voor de verspreiding van de conceptnotulen verantwoordelijk was.

Het college meldt blij te zijn met de uitspraak van de rechter om dat deze, naar het oordeel van het college, een goede basis biedt om verder te gaan met het herstellen van het vertrouwen. Op 26 september 2019 biedt het college excuses aan de direct betrokkenen voor de gemaakte fouten bij het onderzoek en aan de hele organisatie voor de onrust die daardoor is ontstaan.

6 Reflectie

Kijken we achterom naar het SSC-ZL-traject vanaf 2014 en betrekken wij daarbij ook de integriteitsmelding vanaf medio 2018, dan ontstaat het volgende beeld.

Het is voor een gemeente altijd goed alert te zijn op mogelijkheden die leiden tot kostenbesparing, risicoreductie en productiviteitsverhoging. Het centrale idee in 2014 om te bezien of door middel van samenwerking kosten bespaard kunnen worden, risico's beperkt en de productiviteit verhoogd, past in dit streven.

Van idee naar werkelijkheid vergt een aantal doordachte stappen.

De eerste stap is een idee te toetsen aan de mogelijkheden in een concrete werkelijkheid: de businesscase. En die eerste stap, in de vorm van een robuuste businesscase, is niet goed gezet. Er was geen robuuste businesscase gebaseerd op solide uitgangspunten en veronderstellingen. Dit gemis is later ook niet gerepareerd en dat heeft het daaropvolgende traject sterk beïnvloed.

Zonder adequate businesscase was en is het onduidelijk welke richting gekoerst moet worden en waar bijgestuurd kan worden, maar ook is het dan erg lastig om met overtuigingskracht draagvlak bij medewerkers te verwerven.

Bij integratie wordt, afhankelijk van de verschillen in de uitgangssituatie, er vaak voor gekozen om eerst processen en procedures te harmoniseren en die dan daarna te integreren. Dus eerst organiseren en dan integreren. Die volgorde is bij de vorming van het SSC-ZL niet gevolgd, , anders was de complexiteit van de samenvoeging wellicht eerder aan het licht gekomen. Het ontbreken van een robuuste businesscase en een weinig concreet implementatieplan veroorzaakten ongeduld en irritaties bij betrokken partijen, zeker bij het voortschrijden van de tijd en het uitblijven van aansprekende successen. Op inhoud waren de mogelijkheden om mensen te overtuigen beperkt, behalve in abstracto. Om toch successen af te dwingen werd het veranderingsproces in toenemende mate vanuit de formele posities aangestuurd. Meningsverschillen werden zo al snel conflicten die niet open werden besproken, maar vaak bij de rechter moesten worden beslecht. Door deze benadering werd het SSC-ZL "iets van boven" in plaats van "iets van ons". De praktijk kreeg zo meer het karakter van een conflictmodel dan van een harmoniemodel.

Het werd voor bestuur en directie steeds lastiger om zonder gezichtsverlies het traject fundamenteel te herzien. Ook omdat logische reflectiemomenten, bijvoorbeeld aan de hand van een implementatieplan, niet in het proces waren ingebouwd. Bijkomende moeilijkheid voor Maastricht was dat de toenemende spanning zich uitsluitend in Maastricht manifesteerde.

De raad is in dit traject inhoudelijk slechts beperkt betrokken geweest, ook omdat de implementatie van het SSC-ZL als een collegebevoegdheid werd gezien (na het raadsbesluit van 10 oktober 2014).¹

Langzaam maar zeker ontstond wantrouwen in elkaars intenties. Dit wantrouwen leidde naar het oordeel van vakbondsmedewerkers tot een voor werknemers onveilige situatie, die zij terugzagen in de gelekte conceptnotulen van het bestuur van het SSC-ZL. Twee vakbondsbestuurders confronteerden de burgemeester en de gemeentesecretaris met de conceptnotulen. Daarbij werd van werknemerszijde met name gewezen op de als onveilig ervaren werksituatie. Deze *cri de coeur* werd niet echt opgepakt omdat aanvankelijk de status van het document onduidelijk was. Wel werd nadrukkelijk gewezen op het strafbare karakter van het verspreiden van de vertrouwelijke conceptnotulen. Na overleg met de gemeente deed –zes weken later- het bestuur van het SSC-ZL een melding bij het Intern Meldpunt Integriteit (IMI) van de gemeente Maastricht over het lekken en verspreiden van de conceptnotulen. IMI verrichtte onderzoek en lokaliseerde de bron vrij nauwkeurig en rapporteerde dit ook aan de WOR-bestuurder/gemeentesecretaris. Het had naar het oordeel van de Rekenkamer Maastricht op dat moment in de rede gelegen, om eventueel specifiek vervolgonderzoek te beperken tot deze relatief kleine groep. Mede aan de hand van de adviezen van externe adviseurs (stadsadvocaat, forensisch onderzoeksbureau) besloot de gemeentesecretaris tot een qua aantal onbepaald en de facto groot onderzoek. De vraag naar de proportionaliteit is daarbij niet expliciet aan de orde geweest. Het ging om het vinden van het lek en de verspreiders; de onderzoeksomvang was daaraan ondergeschikt. Daardoor kwamen de onderlinge verhoudingen verder onder spanning te staan en raakte een constructieve samenwerking aan een gemeenschappelijk doel verder uit beeld.

De combinatie van een kwalitatief onvoldoende businesscase, het ontbreken van een implementatieplan, onduidelijk gedefinieerde (tussen)doelstellingen, een beperkte investering in draagvlak, het vrijwel exclusief acteren vanuit formele posities en het -mede daardoor- beslechten van meningsverschillen via de rechter, is de hoofdoorzaak voor het mislukken van het SSC-ZL. Daarmee valt te verklaren waarom het SSC-ZL geen succes kon worden, maar geeft tevens de mogelijkheid om hier voor de toekomst lering uit te trekken.

---

¹ De rekenkamer is kritisch op het etiketteren van dit besluit als een 'raadsbesluit'. Zie conclusie 2.

7 Conclusies en aanbevelingen

1. Het basisidee om door middel van samenwerking kosten te besparen, de kwaliteit te vergroten en de kwetsbaarheid te verminderen, is onomstreden. Van basisidee naar uitvoering vergt een aantal stappen die in dit traject niet goed zijn gezet. Allereerst was de kwaliteit van de initiële businesscase onvoldoende om daar een principebesluit tot samenwerking op te baseren. Ook was het verdienmodel voor een SSC-ZL onduidelijk. De uitgangssituatie bij de drie gemeenten en daarbinnen bij de drie sectoren, was verschillend. Dan is een doordacht traject hoe deze verschillen systematisch worden verkleind extra noodzakelijk. Maar dit overtuigende en samenbindende implementatieplan ontbrak.

De aanbeveling is om bij majeure besluiten voor een deugdelijke onderbouwing te zorgen waarin de bestuurlijke, financiële- en organisatorische implicaties inzichtelijk zijn en waarbij oog is voor de mitigatie van de risico's. Besef dat de wereld verandert en borg een periodieke herijking van de besluitvorming. Maar daarbij gebruik van logische reflectiemomenten.

2. De raad is in het traject beperkt betrokken geweest. Er is, anders dan het college meldde, ook geen sprake geweest van een "unaniem raadsbesluit" tot oprichting van het SSC-ZL, maar van een "geen bezwaar" van de zijde van de raad. De raad heeft 'slechts' toestemming gegeven aan het college tot oprichting van het SSC-ZL. Een toestemming die slechts in zeer uitzonderlijke gevallen geweigerd kan worden. Een unaniem raadsbesluit heeft een andere connotatie. Het was een hamerstuk dat zonder discussie werd aangenomen.

De aanbeveling is om in de toekomst de raad de gelegenheid te bieden om aan de hand van een integraal raadsvoorstel met meerdere varianten, een expliciet besluit te laten nemen. Het uitspreken van "geen bezwaar" kan eventueel gemotiveerd gepresenteerd worden als één van de varianten.

Zoals de rekenkamer heeft aanbevolen in haar rapport 'De kwaliteit van de raadsvoorstellen' zouden de rubrieken 'Argumenten' en 'Alternatieven' beter benut moeten worden, zeker bij een raadsvoorstel waarbij het gaat om het inrichten van een gemeenschappelijke regeling. Juist in die startfase moet de raad haar bevoegdheden serieus kunnen uitoefenen. De raad kan hier ook zelf pro-actiever naar te vragen.

3. Het rapport van Deloitte van 19 augustus 2019 was kritisch over de eerdere businesscases en had het college (en de raad) de gelegenheid kunnen bieden om te komen tot een fundamentele heroverweging. Deze fundamentele heroverweging heeft toen niet plaatsgevonden. Vooral omdat het college van B&W dit kritische rapport niet als zodanig las, maar er een bevestiging in zag van haar eigen ingezette lijn, die hier en daar aanpassing behoefde. Dit sluit aan bij de eerdere waarneming van de rekenkamer dat in deze casus kritische signalen van de omgeving onvoldoende werden meegewogen door het college. Er leek eerder sprake van een zekere *bias*: goed nieuws vormt een bevestiging; kritisch nieuws wordt positief geframed (zoals bijvoorbeeld rapport Deloitte, en de interpretatie van de uitspraak van de rechter van 17 september 2019).

De aanbeveling is om meer ontvankelijk te zijn voor kritische signalen.

4. In feite is eerst gekozen voor samenvoeging en vervolgens voor afstemming en integratie van processen. De omgekeerde volgorde had wellicht de complexiteit van de samenvoeging eerder aan het licht gebracht.
De aanbeveling is bij volgende studies naar samenwerkingsmogelijkheden de te kiezen volgorde goed af te wegen.
5. Bij de uitwerking is in Maastricht in de praktijk het conflictmodel dominant geweest. Deels is dit wellicht toe te schrijven aan de in aanvang slecht doordachte businesscase, waar door medewerkers ook op gewezen werd. Dit signaal werd feitelijk genegeerd en deze wederzijdse wetenschap zette de verhoudingen onder spanning. Medewerkers zijn vervolgens beperkt meegenomen in het samenwerkingstraject. Verbetersuggesties en randvoorwaarden die door de OR werden aangedragen, zijn de facto genegeerd met als argument dat deze niet pasten binnen de kaders van de adviesaanvraag. Het SSC-ZL werd daarmee vrijwel exclusief een initiatief "van boven" dat moest worden doorgevoerd. En op onderdelen via de rechter beslecht.
De aanbeveling is in de toekomst – ook uit oogpunt van doeltreffendheid – meer rekening te houden met het draagvlak bij medewerkers. Heb oor en oog voor tegengeluiden en zet tijdig het instrument van een *second opinion* in.
6. De getroebleerde verhoudingen leidden in een bestuursvergadering van het SSC-ZL tot een vraag naar de juridische mogelijkheden om medewerkers van Maastricht, die collega's geschoffeerd zouden hebben, aan te pakken. Deze vraag werd in de vertrouwelijke conceptnotulen opgenomen, die als zodanig niet expliciet als vertrouwelijk waren gekenmerkt.
De aanbeveling is om beleid te ontwikkelen en kenbaar te maken zodat duidelijk is wanneer stukken vertrouwelijk zijn en wie, wanneer, welke vertrouwelijke stukken mag ontvangen.
7. Met de vertrouwelijke conceptnotulen werden de WOR-bestuurder en burgemeester geconfronteerd met het verzoek de veiligheid van werknemers te garanderen en zich van de inhoud te distantiëren. Door beiden werd aangegeven de status van het stuk niet te kennen en dat vertrouwelijke stukken niet straffeloos verspreid mochten worden. Behalve met een verklaring dat zolang medewerkers zich conform de regels gedragen zij zich niet onveilig hoeven te voelen, werd het inhoudelijke punt van de medewerkers dat de werksituatie als onveilig werd ervaren, genegeerd.
De aanbeveling is te werken aan een cultuur waarbij zorgpunten die door medewerkers aan de WOR-bestuurder worden gemeld, niet alleen formeel maar ook inhoudelijk worden opgepakt.
8. Door het statement dat de conceptnotulen niet straffeloos gebruikt mogen worden, is ook aan de inhoud een extra lading gegeven en is de bereidheid van medewerkers om met enthousiasme mee te werken aan een functionerend SSC-ZL verder onder druk gezet. Het SSC-ZL project raakte daarmee verder los van de werkvloer.
De aanbeveling is om niet op voorhand kwalificerende termen te gebruiken die het proces kunnen belasten, zeker in gevallen waar het nog niet vaststaat dat de kwalificatie terecht is.
9. Op het moment dat op initiatief van het bestuur van het SSC-ZL – waar een lid van het college van B&W van Maastricht deel van uitmaakt – een melding wordt gedaan bij het Interne Meldpunt

Integriteit van de gemeente Maastricht, komen twee lijnen samen. De wethouder had ook 'Personeel' in portefeuille en dat kan dan complicerend werken in het oplossen van vraagstukken waarbij ook personele kwesties aan de orde zijn.

De aanbeveling is om in dit soort gevallen te bezien of het raadzaam is de lijnen – al dan niet tijdelijk – te ontrafelen.

10. Geconstateerd is dat de gemeente niet beschikt over een regeling die ziet op externe integriteitsmeldingen.

De aanbeveling is ook een regeling te treffen die ziet op externe meldingen.

11. Bij het forensisch onderzoek is een groot aantal mailboxen onderzocht. Het had in de rede gelegen om te beginnen met een beperkt aantal. Eventueel kan dan later – als daar de noodzaak toe bestaat – een vervolgbesluit worden genomen om de omvang uit te breiden. Er was bovendien onvoldoende regie op de vraagstelling van het forensisch onderzoek. Het onderzoeksbureau beperkte zich niet tot het vaststellen van de feiten maar kwalificeerde ook de feiten. De rekenkamer betwijfelt of in het overleg van de gemeentesecretaris / WOR - bestuurder met de externe juridisch adviseur, het forensisch bureau en IMI, waarin de vervolgopties werden besproken, de gemeentesecretaris / WOR bestuurder op dat moment over voldoende *countervailing power* beschikte.

De aanbeveling is om bij de forensische onderzoeken de opdrachtgeversrol zeer serieus te nemen en te borgen dat de opdrachtgever met voldoende interne expertise gesteund wordt.

12. De omvang van het forensisch onderzoek is naar het oordeel van de rechter niet proportioneel geweest.

De aanbeveling is om de omvang van een dergelijk onderzoek vooraf vast te stellen.

13. Het SSC-ZL traject is na het principebesluit door het college te veel vanuit een tunnelperspectief beoordeeld (het resultaat stond centraal en niet de achterliggende doelstellingen). Het gevolg was dat het traject niet meer zonder (gepercipieerd) gezichtsverlies kritisch kon worden heroverwogen of aangepast. Hiervoor ziet de rekenkamer de volgende verklarende factoren.

- De initiële businesscase was kwalitatief onvoldoende en daardoor niet overtuigend en samenbindend.
- Kritische signalen met betrekking tot het gebrekkige karakter van de businesscase werden genegeerd.
- Er was feitelijk geen overall implementatieplan met voldoende *go/no go*-beslismomenten.
- Suggesties van de OR werden inhoudelijk niet of onvoldoende opgepakt
- Meningsverschillen werden vaak aan de rechter voorgelegd in plaats van in beginsel te streven naar consensus.

De aanbeveling die hierbij past is het vermijden van een tunnelperspectief: blij openstaan voor afwijkende meningen, fixeer niet op één aspect, denk de-escalerend, benut het instrument van de second opinion en maak gebruik van logische reflectiemomenten uitmondend in *go-no go*-besluiten.

Bestuurlijke reactie

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES POSTBUS 1992, 6201 BZ MAASTRICHT
Rekenkamer Maastricht
t.a.v. de heer T. Dreuw, (wnd) voorzitter
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht
POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht
WWW.GEMEENTEMAASRICHT.NL

ONDERWERP
RKM-rapport casus SSC-ZL en e-mailonderzoek

DATUM
24 maart 2020

BEHANDELD DOOR
-

DOORKIESNUMMER
-

ONZE REFERENTIE
2020.08432

E-MAILADRES
-

UW REFERENTIE
TD/MH 20.072

Geachte meneer Dreuw,

Naar aanleiding van uw brief van 21 februari 2020 en het daarbij gevoegde rapport over de casus SSC-ZL en het emailonderzoek (bestaand uit een bestuurlijk rapport en een onderzoeksrapport) maken wij hierbij gebruik van de geboden mogelijkheid om op uw rapport te reageren, alvorens u dit in definitieve vorm aan de raad uitbrengt.

Toekomstgericht

De centrale doelstelling van uw onderzoek is om lering te trekken uit het doorlopen traject. Daartoe formuleert u in het bestuurlijk rapport naast conclusies ook aanbevelingen. Wij stellen, gelet op genoemde toekomstgerichte centrale doelstelling, daarom in onze reactie deze conclusies en aanbevelingen centraal. Deze treft u aan in bijlage 1.

Verder is gebleken dat een aantal eerder aangedragen ambtelijk reacties niet door u is verwerkt. Omwille van de kwaliteit en volledigheid van uw eindrapport over dit majeur, complex en gevoelig dossier zijn deze reacties op het onderzoeksrapport opgenomen in bijlage 2.

We kunnen ons voorstellen dat onze reactie aanleiding is om delen van uw rapport te heroverwegen.

Constructieve lijn

Directe aanleiding voor uw onderzoek was het raadsdebat over de emailkwestie op 12 en 13 februari 2019, inmiddels ruim een jaar geleden. In het voorbije jaar zijn betekenisvolle stappen gezet, zowel met betrekking tot het dossier SSC-ZL als in de relatie met medewerkers en medezeggenschap. Wij vertrouwen erop dat uw onderzoek en de raadsbehandeling hiervan deze hervonden constructieve lijn versterken.

De gemeentesecretaris is voor een nadere toelichting van onze reactie beschikbaar.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Maastricht,

de secretaris,

de burgemeester,

R.E.C. Kleijnen.

J.M. Penn-te Strake

BIJLAGE 1 - BESTUURLIJKE REACTIE OP CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Deze bijlage bevat onze reactie op de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer, zoals verwoord in het conceptrapport naar de casus SSC-ZL en de emailkwestie.

Algemene opmerkingen

Voorafgaand aan onze reactie op de afzonderlijke conclusies en aanbevelingen hebben wij een aantal algemene opmerkingen.

Opmerkingen vanuit medewerkers en medezeggenschap

We hebben in uw conceptrapport diverse malen moeten lezen dat wij opmerkingen vanuit medewerkers en medezeggenschap zouden negeren of niet serieus zouden nemen. U gaat hiermee helaas voorbij aan het feit dat meerdere malen in het doorlopen proces door of namens ons uitgebreid op deze punten is ingegaan. Ook dat een aantal relevante zorgen vanuit de medezeggenschap door ons vertaald zijn in een ruim aanbod in de sfeer van arbeidsvoorwaarden, wordt buiten beschouwing gelaten. Wij betreuren het dat daardoor de indruk zou kunnen ontstaan dat het ten onrechte niet overnemen van opmerkingen consequent uitgelegd lijkt te worden als het negeren of niet serieus nemen daarvan; naast het risico dat het rapport ook nog eens als onvolledig en eenzijdig zou kunnen worden bestempeld. Dit zien wij nadrukkelijk als ongewenst, zeker in zo'n majeur, complex en gevoelig dossier.

Traject van drie steden

Daarnaast geeft u er onvoldoende blijk van dat dit een traject van drie steden is geweest, en dus niet een uitsluitend Maastrichts dossier, waarin voortdurend de majeure besluiten in gezamenlijkheid zijn genomen door drie colleges, in samenspraak met ieders medezeggenschap en ieders raad. Door de hiermee samenhangende dynamiek volledig buiten beschouwing te laten loopt uw aanpak het risico bestempeld te worden als onvolledig. Ook dit zouden wij betreuren.

Bestuurlijk rapport, paragraaf 5.6, second opinion

Hier en in hoofdstuk 13 van uw onderzoeksrapport staat: 'Na overleg met de burgemeester besluit de gemeentesecretaris, op 21 december 2018, om een second opinion te vragen bij een andere extern juridisch adviseur, in casu bij de landsadvocaat.' Dat is niet correct. De burgemeester is door de gemeentesecretaris niet geconsulteerd voorafgaand aan inwinnen van second opinion. Zie de tijdlijnen, zoals op 3 februari 2019 aangeboden aan de raad.

Bestuurlijk rapport, hoofdstuk 6 Reflectie

Hier staat: 'Het dagelijks bestuur van de OR confronteerde de gemeentesecretaris en de burgemeester met de conceptnotulen.' Dit is niet juist. Op 12 april zijn de concept-notulen aan de burgemeester getoond door twee vakbondsbestuurders, niet door het DB OR. In paragraaf 5.3 van het rapport staat dit wel goed verwoord.

RKM-conclusie en aanbeveling 1

RKM-conclusie:

Het basisidee om door middel van samenwerking kosten te besparen, de kwaliteit te vergroten en de kwetsbaarheid te verminderen, is onomstreden. Van basisidee naar uitvoering vergt een aantal stappen die in dit traject niet goed zijn gezet. Allereerst was de kwaliteit van de initiële businesscase onvoldoende om daar een principebesluit tot samenwerking op te baseren. Ook was het verdienmodel voor een SSC-ZL onduidelijk. De uitgangssituatie bij de drie gemeenten en daarbinnen bij de drie sectoren, was verschillend. Dan is een doordacht traject hoe deze verschillen systematisch worden verkleind extra noodzakelijk. Maar dit overtuigende en samenbindende implementatieplan ontbrak.

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling is om bij majeure besluiten voor een deugdelijke onderbouwing te zorgen waarin de bestuurlijke, financiële- en organisatorische implicaties inzichtelijk zijn en waarbij oog is voor de mitigatie van de risico's. Besef dat de wereld verandert en borg een periodieke herijking van de besluitvorming. Maak daarbij gebruik van logische reflectiemomenten.

Reactie college:

Wij onderschrijven uw aanbeveling. Van uw op onderdelen te stellige conclusie nemen wij kennis.

RKM-conclusie en aanbeveling 2

RKM-conclusie:

De raad is in het traject beperkt betrokken geweest. Er is, anders dan het college meldde, ook geen sprake geweest van een "unaniem raadsbesluit" tot oprichting van het SSC-ZL, maar van een "geen bezwaar" van de zijde van de raad. De raad heeft 'slechts' toestemming gegeven aan het college tot oprichting van het SSC-ZL. Een toestemming die slechts in zeer uitzonderlijke gevallen geweigerd kan worden. Een unaniem raadsbesluit heeft een andere connotatie. Het was een hamerstuk dat zonder discussie werd aangenomen.

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling is om in de toekomst de raad de gelegenheid te bieden om aan de hand van een integraal raadsvoorstel met meerdere varianten, een expliciet besluit te laten nemen. Het uitspreken van "geen bezwaar" kan eventueel gemotiveerd gepresenteerd worden als één van de varianten. Zoals de rekenkamer heeft aanbevolen in haar rapport 'De kwaliteit van de raadsvoorstellen' zouden de rubrieken 'Argumenten' en 'Alternatieven' beter benut moeten worden, zeker bij een raadsvoorstel waarbij het gaat om het inrichten van een gemeenschappelijke regeling. Juist in die startfase moet de raad haar bevoegdheden serieus kunnen uitoefenen. De raad kan hier ook zelf pro-actiever naar te vragen.

Reactie college:

In lijn met onze eerdere reactie op het door u genoemde rapport over de kwaliteit van raadsvoorstellen onderschrijven wij uw aanbeveling in algemene zin. De rol en de beperktere betrokkenheid van de raad ten aanzien van het aangaan van ambtelijke samenwerking vloeit voort uit artikel 160 lid 1 Gemeentewet, die stelt dat dat het college bevoegd is inzake de inrichting van de organisatie. We zien het als een stevige omissie dat uw Rekenkamer in het conceptrapport deze belangrijke bevoegdheidsverdeling tussen raad en college ten aanzien van de inrichting van de ambtelijke organisatie onbesproken laat, ondanks dat hierop eerder al nadrukkelijk is gewezen (zie bijlage 2).

Genoemde bevoegdheidsverdeling laat onverlet dat de raad in het kader van de actieve informatieplicht van het college direct vanaf de start van het initiatief tot SSC-vorming (zomer 2011) hierover is geïnformeerd, te beginnen met de begroting 2012.

Op het moment dat in het SSC-traject door de vier initiatiefnemers gekozen werd voor de bedrijfsvoeringsorganisatie zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen als juridische vorm is, conform artikel 1 lid 2 van genoemde Wgr, de raad hierover om een besluit gevraagd. Dit besluit is, na voorbereidende bespreking in een commissievergadering, in de raadsvergadering unaniem genomen. Dat dit bij hamerslag gebeurde doet daaraan niets af. Uw redenering dat een besluit bij hamerslag niet als een unaniem besluit mag worden gezien is opmerkelijk en doet afbreuk aan de betekenis van raadsbesluiten. Deze moeten wij daarom met klem tegenspreken.

RKM-conclusie en aanbeveling 3

RKM-conclusie:

Het rapport van Deloitte van 19 augustus 2019 was kritisch over de eerdere businesscases en had het college (en de raad) de gelegenheid kunnen bieden om te komen tot een fundamentele heroverweging. Deze fundamentele heroverweging heeft toen niet plaatsgevonden. Vooral omdat het college van B&W dit kritische rapport niet als zodanig las, maar er een bevestiging in zag van haar

---

eigen ingezette lijn, die hier en daar aanpassing behoefde. Dit sluit aan bij de eerdere waarneming van de rekenkamer dat in deze casus kritische signalen van de omgeving onvoldoende werden meegewogen door het college. Er leek eerder sprake van een zekere bias: goed nieuws vormt een bevestiging; kritisch nieuws wordt positief geframed (zoals bijvoorbeeld rapport Deloitte, en de interpretatie van de uitspraak van de rechter van 17 september 2019).

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling is om meer ontvankelijk te zijn voor kritische signalen.

Reactie college:

Uiteraard onderschrijven we het belang om ontvankelijk te zijn voor kritische signalen. Wij nemen kennis van uw deels op veronderstellingen gebaseerde conclusie en herkennen ons niet in de door u veronderstelde bias, onder verwijzing naar onze eerder geformuleerde algemene opmerkingen. Daarnaast lijkt u ook het rapport van Deloitte eenzijdig uit te leggen, hetgeen wij zouden betreuren.

RKM-conclusie en aanbeveling 4

RKM-conclusie:

In feite is eerst gekozen voor samenvoeging en vervolgens voor afstemming en integratie van processen. De omgekeerde volgorde had wellicht de complexiteit van de samenvoeging eerder aan het licht gebracht.

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling is bij volgende studies naar samenwerkingsmogelijkheden de te kiezen volgorde goed af te wegen.

Reactie college:

Uiteraard is het van belang bij samenwerkingsmogelijkheden de volgorde van processtappen goed af te wegen. We zijn het met de Rekenkamer eens dat een andere volgorde overigens geen garantie was geweest op het eerder aan het licht komen van de complexiteit van de samenvoeging.

RKM-conclusie en aanbeveling 5

RKM-conclusie:

Bij de uitwerking is in Maastricht in de praktijk het conflictmodel dominant geweest. Deels is dit wellicht toe te schrijven aan de in aanvang slecht doordachte businesscase, waar door medewerkers ook op gewezen werd. Dit signaal werd feitelijk genegeerd en deze wederzijdse wetenschap zette de verhoudingen onder spanning. Medewerkers zijn vervolgens beperkt meegenomen in het samenwerkingstraject. Verbetersuggesties en randvoorwaarden die door de OR werden aangedragen, zijn de facto genegeerd met als argument dat deze niet pasten binnen de kaders van de adviesaanvraag. Het SSC-ZL werd daarmee vrijwel exclusief een initiatief "van boven" dat moest worden doorgevoerd. En op onderdelen via de rechter beslecht.

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling is in de toekomst – ook uit oogpunt van doeltreffendheid – meer rekening te houden met het draagvlak bij medewerkers. Heb oor en oog voor tegengeluiden en zet tijdig het instrument van een second opinion in.

Reactie college:

Het belang van draagvlak bij medewerkers onderschrijven wij, maar wel, zoals gebruikelijk is binnen het Nederlands openbaar bestuur, binnen de kaders van het politiek en bestuurlijk primaat. Het moge duidelijk zijn dat gedurende het SSC-dossier het draagvlak ernstig is afgenomen, wat ook tot uitdrukking is gekomen in de veranderende advisering van de ondernemingsraad. Dat blijvende meningsverschillen tussen werkgever en medezeggenschap uiteindelijk aan een onafhankelijke (scheids)rechter kunnen worden voorgelegd is een waardevol sluitstuk van het geldende medezeggenschapsstelsel. Dit is in deze casus uiteindelijk gebeurd, waarbij het initiatief om meningsverschillen via de rechter te beslechten niet van ons kwam. Dit laat u in uw conclusie

---

onbenoemd, waardoor u onterecht het beeld oproept van een college dat bij herhaling de medezeggenschap voor de rechter sleept om zijn gelijk te krijgen. De diverse rechterlijke uitspraken (waar we kortheidshalve naar verwijzen) zijn verhelderend en getuigen van een gebalanceerde en genuanceerde benadering.

Uw op onderdelen te stellige conclusie onderschrijven wij niet. Van een conflict is wat ons betreft pas sprake sinds de emailkwestie, daarvoor was sprake van meningsverschillen die met behulp van reguliere instrumenten besproken werden (onder verwijzing naar onze algemene opmerkingen).

RKM-conclusie en aanbeveling 6

RKM-conclusie:

De getroebleerde verhoudingen leidden in een bestuursvergadering van het SSC-ZL tot een vraag naar de juridische mogelijkheden om medewerkers van Maastricht, die collega's geschouwd zouden hebben, aan te pakken. Deze vraag werd in de vertrouwelijke conceptnotulen opgenomen, die als zodanig niet expliciet als vertrouwelijk waren gekenmerkt.

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling is om beleid te ontwikkelen en kenbaar te maken zodat duidelijk is wanneer stukken vertrouwelijk zijn en wie, wanneer, welke vertrouwelijke stukken mag ontvangen.

Reactie college:

Ten aanzien van uw aanbeveling merken we op dat de ambtelijke gedragscode helder is over hoe om te gaan met vertrouwelijke stukken. U gaat in uw rapport en conclusie volledig voorbij aan het feit dat zelfs nadat halverwege april door de burgemeester is verduidelijkt dat het om een concept-verslag met vertrouwelijke status ging, maar nadrukkelijk ook dat de betreffende passage in het definitieve verslag was geschrapt, verspreiding van het vertrouwelijke concept-verslag toch is doorgedaan (uitmondend in een digitale nieuwsbrief aan een groot aantal medewerkers op 23 mei) zonder genoemde twee verduidelijkingen daarbij te vermelden. Dit laatste kunnen wij niet, zoals u suggereert, toeschrijven aan onbekendheid van de verspreider(s) met status van het document, want die was op dat moment volstrekt helder. Dit is ook de rechter bevestigd.

Van uw conclusie, waarin u verschillende onderwerpen met elkaar vermengd, nemen wij kennis.

RKM-conclusie en aanbeveling 7

RKM-conclusie:

Met de vertrouwelijke conceptnotulen werden de WOR-bestuurder en burgemeester geconfronteerd met het verzoek de veiligheid van werknemers te garanderen en zich van de inhoud te distantiëren. Door beiden werd aangegeven de status van het stuk niet te kennen en dat vertrouwelijke stukken niet straffeloos verspreid mochten worden. Behalve met een verklaring dat zolang medewerkers zich conform de regels gedragen zij zich niet onveilig hoeven te voelen, werd het inhoudelijke punt van de medewerkers dat de werksituatie als onveilig werd ervaren, genegeerd.

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling is te werken aan een cultuur waarbij zorgpunten die door medewerkers aan de WOR-bestuurder worden gemeld, niet alleen formeel maar ook inhoudelijk worden opgepakt.

Reactie college:

Het spreekt voor zich dat WOR-bestuurders zorgpunten van medewerkers serieus nemen, uw aanbeveling is daarmee staande praktijk. Hierbij verwijzen wij ook naar ons antwoord van 18 februari jl. op de open brief namens de PVM, PvdA, PVV, SAB, Groep Gunther, Groep Lurvink, LPM, Groep Maassen en 50PLUS inzake het herstellen van vertrouwen personeel.

RKM-conclusie en aanbeveling 8

RKM-conclusie:

Door het statement dat de conceptnotulen niet straffeloos gebruikt mogen worden, is ook aan de inhoud een extra lading gegeven en is de bereidheid van medewerkers om met enthousiasme mee te

---

werken aan een functionerend SSC-ZL verder onder druk gezet. Het SSC-ZL project raakte daarmee verder los van de werkvloer.

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling is om niet op voorhand kwalificerende termen te gebruiken die het proces kunnen belasten, zeker in gevallen waar het nog niet vaststaat dat de kwalificatie terecht is.

Reactie college:

Uw aanbeveling pleit in algemene zin voor zorgvuldigheid, uiteraard onderschrijven we dit. Van uw conclusie, met daarin een ten onrechte gesuggereerd causaal verband op basis van een onvolledig en onjuist beeld, nemen wij kennis.

RKM-conclusie en aanbeveling 9

RKM-conclusie:

Op het moment dat op initiatief van het bestuur van het SSC-ZL – waar een lid van het college van B&W van Maastricht deel van uitmaakt – een melding wordt gedaan bij het Interne Meldpunt Integriteit van de gemeente Maastricht, komen twee lijnen samen. De wethouder had ook 'Personeel' in portefeuille en dat kan dan complicerend werken in het oplossen van vraagstukken waarbij ook personele kwesties aan de orde zijn.

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling is om in dit soort gevallen te bezien of het raadzaam is de lijnen – al dan niet tijdelijk – te ontrafelen.

Reactie college:

Van uw conclusie nemen wij kennis. U laat onbenoemd dat in deze casus de bestuurlijk verantwoordelijke voor ambtelijke integriteit niet betrokken was bij de wijze waarop de melding van het SSC-bestuur is opgepakt en afgehandeld en daarmee op geen enkele manier invloed heeft uitgeoefend op het verloop, aangezien dit door de gemeentesecretaris volledig in mandaat is gebeurd. Ook laat u onvermeld dat tussen het moment van de melding van het SSC-bestuur en het daadwerkelijk onderzoek (aanvankelijk intern en daarna door een extern bureau) op 18 juni 2020 een nieuw college is aangetreden, met een andere portefeuillevverdeling, waardoor het collegelid dat op het moment van de melding zitting had in het SSC-bestuur een andere persoon is als het collegelid dat bestuurlijk verantwoordelijk is voor ambtelijke integriteit ten tijde van het door de secretaris in mandaat uitgevoerde onderzoek.

RKM-conclusie en aanbeveling 10

RKM-conclusie:

Geconstateerd is dat de gemeente niet beschikt over een regeling die ziet op externe integriteitsmeldingen.

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling is ook een regeling te treffen die ziet op externe meldingen.

Reactie college:

De rechtbank heeft in haar beschikking van 17 september 2019 duidelijk gesteld dat het de gemeente vrij staat om ook bij externe klachten de interne regeling integriteitsmeldingen analoog te volgen. Daarmee is duidelijk dat geen sprake is van een omissie. Verder melden wij dat een geactualiseerde regeling voor integriteitsmeldingen in voorbereiding is.

RKM-conclusie en aanbeveling 11

RKM-conclusie:

Bij het forensisch onderzoek is een groot aantal mailboxen onderzocht. Het had in de rede gelegen om te beginnen met een beperkt aantal. Eventueel kan dan later – als daar de noodzaak toe bestaat – een vervolgbesluit worden genomen om de omvang uit te breiden. Er was bovendien onvoldoende regie op de vraagstelling van het forensisch onderzoek. Het onderzoeksbureau beperkte zich niet tot het vaststellen van de feiten maar kwalificeerde ook de feiten. De rekenkamer betwijfelt of in het

---

overleg van de gemeentesecretaris / WOR - bestuurder met de externe juridisch adviseur, het forensisch bureau en IMI, waarin de vervolgopties werden besproken, de gemeentesecretaris / WOR bestuurder op dat moment over voldoende countervailing power beschikte.

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling is om bij de forensische onderzoeken de opdrachtgeversrol zeer serieus te nemen en te borgen dat de opdrachtgever met voldoende interne expertise gesteund wordt.

Reactie college:

Ook deze aanbeveling nemen wij over, maar willen deze niet beperken tot de opdrachtgeversrol. In de Regeling Integriteitsmeldingen (2015) is de gemeentesecretaris, namens het College, het bevoegd gezag inzake integriteitskwesaties. Wij achten het van groot belang dat bij cruciale stappen in de besluitvorming rond integriteitskwesaties, specifiek:

- de bepaling van ontvankelijkheid of niet ontvankelijkheid van de melding of klacht;
- cruciale processtappen (go-no go momenten) in (forensische) onderzoeken;
- standpuntbepaling na afronding feitenonderzoek en rapportage van bevindingen;

voldoende *countervailing* power is georganiseerd en een protocol dat erin voorziet wanneer naar de burgemeester als portefeuillehouder integriteit in het college moet worden geschakeld. Wij zullen dit meenemen in de reeds genoemde actualisering van de regeling Integriteitsmeldingen en de werkwijze daaromtrent.

Van uw conclusie nemen wij kennis. Over de omvang van het extern onderzoek heeft de rechter zich al uitgesproken. Deze wees er vooral op dat de mailboxen van OR-leden niet doorzocht hadden mogen worden, omdat bij het interne onderzoek al geconcludeerd was dat 'het lek' daar niet zat.

RKM-conclusie en aanbeveling 12

RKM-conclusie:

De omvang van het forensisch onderzoek is naar het oordeel van de rechter niet proportioneel geweest.

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling is om de omvang van een dergelijk onderzoek vooraf vast te stellen.

Reactie college:

Uw aanbeveling nemen wij ter harte, maar willen wij verbreden. In de praktijk moeten er tijdens de behandeling van een kwestie telkens afwegingen worden gemaakt. Deze zijn vastgelegd in het onderzoeksprotocol behorend bij de Regeling Integriteitsmeldingen en zien onder andere toe op vertrouwelijkheid, zorgvuldigheid, professionaliteit, consistentie, proportionaliteit en subsidiariteit. Waar deze criteria helder beschreven zijn, is het nu zaak om waarborgen in te bouwen dat deze ook in samenhang worden toegepast tijdens de verschillende fasen van behandeling van een kwestie. Hiervoor zijn de *countervailing* power en processtappen zoals reeds door ons genoemd in reactie op aanbeveling 11 van toepassing.

De conclusie van de kantonrechter delen wij: er was gezien de uitkomsten van het IMI-onderzoek reden om het e-mail-onderzoek te beperken tot een kleiner aantal personen.

RKM-conclusie en aanbeveling 13

RKM-conclusie:

Het SSC-ZL traject is na het principebesluit door het college te veel vanuit een tunnelperspectief beoordeeld (het resultaat stond centraal en niet de achterliggende doelstellingen). Het gevolg was dat het traject niet meer zonder (gepercipieerd) gezichtsverlies kritisch kon worden heroverwogen of aangepast. Hiervoor ziet de rekenkamer de volgende verklarende factoren.

- *De initiële businesscase was kwalitatief onvoldoende en daardoor niet overtuigend en samenbindend.*

-
- *Kritische signalen met betrekking tot het gebrekkige karakter van de businesscase werden genegeerd.*
  - *Er was feitelijk geen overall implementatieplan met voldoende go/no go-beslismomenten.*
  - *Suggesties van de OR werden inhoudelijk niet of onvoldoende opgepakt*
  - *Meningsverschillen werden vaak aan de rechter voorgelegd in plaats van in beginsel te streven naar consensus.*

RKM-aanbeveling:

De aanbeveling die hierbij past is het vermijden van een tunnelperspectief: blij openstaan voor afwijkende meningen, fixeer niet op één aspect, denk de-escalerend, benut het instrument van de second opinion en maak gebruik van logische reflectiemomenten uitmondend in go-no go- besluiten.

Reactie college:

Uw aanbeveling pleit in algemene zin voor zorgvuldigheid ook gedurende een traject, uiteraard onderschrijven we het zorgvuldigheidsbeginsel. Uw suggestie over onze intenties, zoals doorklinkend in uw conclusie, laten we graag voor uw rekening. We hebben in dit dossier steeds de beoogde doelstellingen vanuit het belang van de gemeente en de regionale samenwerking (nog eens bekrachtigd door een opdracht in het hoofdlijnenakkoord 2018-2022) nagestreefd. Uw conclusie dat meningsverschillen vaak aan de rechter werden voorgelegd in plaats van in beginsel te streven naar consensus gaat eraan voorbij dat aanvankelijk gestreefd is naar consensus en wekt ten onrechte de indruk dat het college naar de rechter is gestapt. Daarnaast verwijzen wij naar de algemene opmerkingen. Werken vanuit tunnelvisie en uw suggesties rondom gezichtsverlies ontkennen wij nadrukkelijk. U doet hiermee absoluut geen recht aan hoe drie steden, drie colleges en nadrukkelijk ook drie raden jarenlang in dit dossier hebben geacteerd. De doelstellingen (de zogenoemde 3 K's) hebben daarbij steeds centraal gestaan.

Nawoord

De bestuurlijke reactie van het college van B en W van 24 maart 2020 bestaat uit twee delen: deel 1 gaat in op het bestuurlijk rapport van de rekenkamer. Deel 2 gaat in op het onderzoeksrapport van de rekenkamer. In dit nawoord op de bestuurlijke reactie volgt de rekenkamer ook deze indeling, met de opmerking dat bijlage 2 van de bestuurlijke reactie die ingaat op het onderzoeksrapport is aangevuld met een kolom waarin de rekenkamer reageert en die in zijn geheel is opgenomen na het nawoord op de bestuurlijke reactie op het bestuurlijk rapport. Bijlage 2 is derhalve niet opgenomen bij de bestuurlijke reactie.

Nawoord Rekenkamer bij de bestuurlijke reactie t.a.v. het bestuurlijk rapport.

De rekenkamer stelt vast dat het college terughoudend is in het onderschrijven van de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer en met een stevige toonzetting ingaat op de onderbouwing van de conclusies die volgens het college op onderdelen onvoldoende zou zijn.

In dit nawoord gaat de rekenkamer niet in op alle opmerkingen van het college. Dit zou afleiden van de kern van het rapport: welke lessen zijn uit het SSC-ZL-traject en het emailonderzoek voor de toekomst te trekken?

Deze lessen voor de toekomst worden in het bestuurlijk rapport van de rekenkamer samengevat in conclusie en aanbeveling nummer 13: vermijd tunnelperspectief, sta open voor afwijkende meningen, fixeer niet op één aspect, denk de-escalerend, benut het instrument van de second opinion en maak gebruik van logische reflectiemomenten. Het college vat deze specifieke lessen terecht op als een algemeen pleidooi van de rekenkamer voor zorgvuldigheid gedurende een veranderingstraject. De overige aanbevelingen geven een operationalisering van deze zorgvuldigheid. Het college gaat in haar reactie echter slechts in algemene zin in op de door de rekenkamer geformuleerde concrete aanbevelingen. Daardoor blijft in de reactie van het college onderbelicht welke concrete, aanvullende, lessen het college zelf trekt uit de casus SSC-ZL en het emailonderzoek.

De rekenkamer hoopt dat dit rapport bijdraagt aan een vruchtbare dialoog in de gemeenteraad en tussen gemeenteraad en College over de lessen voor de toekomst die de Rekenkamer heeft getrokken aan de hand van haar onderzoek naar de casus SSC-ZL en het emailonderzoek.

Op twee feitelijke punten die het college noemt in haar reactie op het bestuurlijk rapport, onder "algemene opmerkingen", gaat de rekenkamer onderstaand nog kort in.

- a) Het college merkt op dat de formuleringen in de paragrafen 5.3 en 6 niet synchroon lopen. De opmerking van het college is juist. Op beide plaatsen had dezelfde tekst moeten staan. De rekenkamer heeft dit in haar eindrapport aangepast.
- b) Het college meldt dat de burgemeester niet door de gemeentesecretaris is geconsulteerd voorafgaand aan het inwinnen van de second opinion. De rekenkamer baseert zich hierbij op de

door de burgemeester in het interview met de rekenkamer verstrekte informatie. Die is ook opgenomen in het door de burgemeester geautoriseerde gespreksverslag van 27 november 2019. Een verslag dat, conform afspraak, vertrouwelijk is. De tekst in het rapport blijft ongewijzigd.

De bestuurlijke reactie van het college bevat ook een bijlage met detailopmerkingen bij het Onderzoeksrapport. Voor de volledigheid heeft de rekenkamer haar reactie per opmerking verwerkt in de betreffende bijlage.

Nawoord Rekenkamer bij de bestuurlijke reactie t.a.v. het onderzoeksrapport

BIJLAGE 2 – (BESTUURLIJKE) REACTIE OP HET ONDERZOEKSRAPPORT

Het Onderzoeksrapport “Casus SSC-ZL en e-mailonderzoek” kent ‘platte’ teksten en ‘kaderteksten’. De ‘kaderteksten’ komen terug in uw Bestuurlijk rapport. Om herhaling in onze reactie te voorkomen, bevat deze bijlage alleen een reactie op de ‘platte’ teksten uit het Onderzoeksrapport. De reactie op het Bestuurlijk rapport is opgenomen in bijlage 1.

Inleiding			Nawoord Rekenkamer Maastricht
Pagina 4	In deel I heeft de rekenkamer in beeld gebracht hoe de samenwerking van de deelnemende gemeenten in het SSC-ZL is verlopen en geformaliseerd en op welke wijze de gemeente Maastricht is betrokken bij de vormgeving en voortgang.	Vetgedrukte ‘gemeente Maastricht’. Niet duidelijk is wie u hiermee bedoelt. Het bestuur? De ambtelijke organisatie? De medezeggenschap?	Met “de gemeente Maastricht” kan worden bedoeld de ambtelijke organisatie, het college en de raad en de medezeggenschapsorganen. In de betreffende tekstdelen is aangegeven om welk orgaan het op dat moment gaat. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen

I	Relatie gemeente Maastricht met het Shared Service Center Zuid-Limburg		Nawoord Rekenkamer Maastricht
Pagina 6	In het jaar 2014 heeft de gemeenteraad toestemming gegeven voor de oprichting van het SSC-ZL door het college van B&W van de gemeente Maastricht.	Deze zin is correct (de oprichting van een bedrijfsvoeringsorganisatie is immers een collegebevoegdheid. De raad kan, zoals blijkt uit de wet, toestemming alleen onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang), maar aanleiding voor een ons inziens nuttige suggestie. Het lijkt het ons namelijk	Op pagina 13 van het onderzoeksrapport staat deze collegebevoegdheid vermeld. Daarnaast wordt in de bijlage van het onderzoeksrapport ook de Wet Gemeenschappelijke Regeling uitvoerig toegelicht. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen

		<p>zeer raadzaam om in een alinea/kadertje de bevoegdheidsverdeling tussen college en raad (zie artikel 160 Gemeentewet) duidelijk te maken als het gaat om de inrichting van de ambtelijke organisatie en daarmee ook de verantwoordelijkheid voor regionale samenwerking op het gebied van uitvoerende taken. Dat is een belangrijk formeel kader in deze casus, waaraan nu volledig voorbij lijkt te worden gegaan.</p>	
Pagina 6	<p>Hoe de gemeenteraad haar kaderstellende en controlerende rol heeft ingevuld bij het besluit tot oprichting van het SSC-ZL en in de opvolgende jaren bij de verdere inrichting van het SSC-ZL is de centrale vraag in dit deel van het onderzoek.</p>	<p>Welke kaders de raad t.a.v. het SSC-ZL heeft vastgesteld komt uit uw nota van bevindingen niet expliciet naar voren. Een overzicht van deze kaders lijkt ons relevant. Ook in dit kader is het relevant dat het oprichten van een bedrijfsvoeringsorganisatie een collegebevoegdheid is, waaraan de raad alleen toestemming kan onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (conform art.1 lid 2 Wet gemeenschappelijke regeling). Verder valt het op dat in het onderzoeksrapport de wijze van invulling van de kaderstellende rol van de raad een centrale vraag wordt genoemd, terwijl daarop in het bestuurlijk rapport niet wordt ingegaan, waardoor dit zich volledig lijkt te richten op de rol van het college.</p>	<p>In het onderzoeksrapport is de wijze van invulling van de kaderstellende en controlerende rol op de belangrijkste momenten vermeld. Ook in het Bestuurlijk rapport wordt hier melding van gemaakt.</p> <p><u>Conclusie:</u> niet wijzigen</p>
Pagina 7	<p>De perspectievennota 'Samenwerking in breder perspectief' vormde de basis voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie naar samenwerking. Het doel van de samenwerking is: het verlagen van de gezamenlijke kosten door schaalvoordelen en specialisatie; het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening door de gemeenten; eventuele kwetsbaarheid van de bedrijfsvoering te reduceren; en om op termijn een aantrekkelijk</p>	<p>U maakt op pag. 32 van uw hoofdstuk 6 'Hoe nu verder met het SSC-ZL?' n.a.v. het Deloitte-rapport onderscheid tussen kwalitatieve en kwantitatieve doelen. Suggestie is daarom op pagina 7 de volgende zin toe te voegen: <i>'Daarmee kan geconstateerd worden dat in dit startdocument al sprake is van zowel kwantitatieve als kwalitatieve doelen.'</i></p>	<p>Dit blijkt onder meer op pagina 32 van het onderzoeksrapport.</p> <p><u>Conclusie:</u> niet wijzigen</p>

	werkgever te zijn.		
Pagina 8	De eigenaren (ic colleges van de deelnemende gemeenten en namens hen de bestuurlijke portefeuillehouders) besturen namelijk het SSC-ZL op enige afstand, zij stellen de begroting en de jaarrekening vast, en stellen de kaders vast waarbinnen het SSC-ZL opereert. Als eigenaar stellen zij vast wie de klanten van het SSC-ZL zijn en bepalen zij ook de structuur bij de producten en diensten behorende tarieven.	<p>Vetgedrukte 'zij' is onjuist. Het bestuur van het SSC-ZL stelt de begroting en de jaarrekening vast, na ontvangen zienswijzen van de gemeenteraden. Zie hiervoor de raadsbesluitvorming in Maastricht, waarin de gemeenteraad nooit de begroting en/of jaarrekening heeft vastgesteld, maar wel telkens in de gelegenheid is gesteld om hierop zienswijzen kenbaar te maken.</p> <p>Als het doel van uw onderzoek is zicht te krijgen op de wijze waarop de raad gebruik heeft gemaakt van haar kaderstellende en controlerende rol dan blijkt uit uw nota van bevindingen niet op welke wijze de raad van deze mogelijkheid gebruik heeft gemaakt. Wel noemt u dat bij de behandeling in raadsrondes vragen zijn gesteld, maar niet wat telkens de uitkomst van de besluitvorming in de raadsvergadering is geweest. Dit is makkelijk te achterhalen.</p>	<p>Hier wordt het bestuur SSC-ZL ook bedoeld. De eigenaren (lees colleges) hebben de bestuurlijke portefeuillehouders gemandateerd in het bestuur SSC-ZL.</p> <p><u>Conclusie:</u> niet wijzigen</p>
Pagina 9-10	<p>De belangrijkste toetsingscriteria die uiteindelijk door de OR-en gehanteerd werden waren:</p> <p>De ondernemingsraden stelden vast dat de 'winst' met name bij inkoop gehaald moest worden. Uit een door externen uitgevoerde spendanalyse bleek dat het feitelijke besparingspotentieel door samenwerking niet € 12,8 mln zou zijn, zoals eerder door de gemeente becijferd, maar 1/3 daarvan, namelijk ca € 4,3 mln. Het overige 2/3 besparingspotentieel, ten bedrage van € 8,5 mln, zou gerealiseerd kunnen worden als de vier organisaties (Maastricht, Heerlen, Sittard-Geleen en de Provincie Limburg) hun inkoopprocessen zouden professionaliseren,</p>	<p>Uw tekst in dit hoofdstuk wekt de indruk dat sprake is van een chronologische weergave, maar hier doet u iets vreemds. In plaats van op te sommen wat in 2013 de toetsingscriteria van de OR-en waren, introduceert u het woord 'uiteindelijk'. Een document waaruit u deze opsomming heeft opgetekend, wordt door u niet vermeld. Hierdoor vertroebelt u de tijdlijn, wekt u het onjuiste beeld dat de OR-en al van meet af aan dezelfde kritiekpunten hadden en lijkt u hiermee te maskeren dat de OR-en gaande het traject hun toetsingscriteria bijgesteld hebben. De zin 'Bij de OR-en bestaat derhalve geen principiële weerstand tegen de vorming van een SSC-ZL' (letterlijk citaat uit het visiedocument) benoemt u in uw rapport niet, terwijl ons dit in het licht</p>	<p>De rekenkamer heeft aan de hand van een tijdlijn de belangrijkste beslismomenten gereconstrueerd en deze geplaatst in een daarbij behorende relevante context. Daarbij nemen wij alle argumenten die over en weer zijn gewisseld in ogenschouw en is het moment waarop deze en de vorm waarin deze zijn geuit niet in alle gevallen relevant.</p> <p><u>Conclusie:</u> niet wijzigen</p>

	<p>zonder enige vorm van samenwerking. Immers de voorgestelde professionaliserings- en kwaliteitsverbeteringen zijn niet uniek voor het SSC-ZL, maar kunnen ook binnen de eigen organisatie gerealiseerd worden. Later, bij het afhaken van de Provincie Limburg, zou het feitelijke besparingspotentieel ca € 3,5 miljoen bedragen (totaal € 10,5 miljoen waarvan 1/3 door samenwerking ad € 3,5 miljoen).</p> <p>(...)</p> <p>Harmonisatie en uniformering van beleid en processen leiden tot standaardisatie waardoor maatwerk feitelijk onmogelijk wordt. Bovendien is de kans groot dat bij standaardisatie de systemen en procedures leidend en de medewerkers volgend worden. Daardoor wordt het werk van professionals waarschijnlijk minder interessant en uitdagend. De vraag is dan ook of een SSC-ZL in staat zal zijn om kwalitatief goede mensen lang aan zich te binden en de beoogde kwaliteit te realiseren. Het ontwikkelperspectief van/voor de mensen dient verder uitgewerkt te worden.</p> <p>(...)</p> <p>De OR-en hebben er diverse malen op gewezen dat samenwerking waar nodig en wenselijk van harte ondersteund wordt maar dat de vraag is of een SSC-ZL daartoe de meest geëigende vorm is. Daarom pleiten de OR-en om te komen tot aangepaste businessplannen zodra nieuwe mijlpalen worden</p>	<p>van de casus een belangrijke constatering lijkt: aan het begin van het traject was er geen principiële bezwaar. U laat dit buiten beschouwing, waardoor een onvolledig en mogelijk gekleurd beeld ontstaat. Ook laat u buiten beschouwing dat in 2015 een convenant tussen de toen nog vier WOR-bestuurders en de vier OR-en is afgesloten, gelijktijdig met de oprichting van een Bijzondere Ondernemingsraad t.b.v. de oprichting van het SSC-ZL.</p> <p>De vetgedrukte tekst komt niet voor in het visiedocument van de OR-en van 2013. U vermeldt niet uit welk document (en uit welke periode) deze tekst wel afkomstig is.</p> <p>Dat overigens een substantieel deel van het besparingspotentieel (namelijk 2/3) ook 'stand alone' gerealiseerd zou kunnen worden, was van meet af aan bekend.</p> <p>De aanvankelijke toetsingscriteria van de OR-en bevatten deze passage niet. Sterker nog, in het Visiedocument OR-en staat op pagina 3: "De OR'en zien voor de medewerkers mogelijkheden om hun loopbaan een nieuwe impuls te geven in het SSC-ZL."</p> <p>Uw passage is gerelateerd aan latere argumenten vanuit de medezeggenschap. Door deze argumenten ten onrechte aan het Visiedocument OR-en te koppelen ontstaat opnieuw vertroebeling van de tijdlijn en het risico van maskering van wijzigende toetsingscriteria vanuit de medezeggenschap.</p> <p>Ook deze passage komt niet voor in het visiedocument van de OR-en. Hierin staat: "Bij de OR'en bestaat derhalve geen principiële weerstand</p>	
--	---	---	--

	<p>bereikt. Indien de gestelde doelen beter gerealiseerd kunnen worden door andere vormen van samenwerking dan door oprichting van een SSC-ZL dan gaat de voorkeur van de OR-en daar nadrukkelijk naar uit.</p>	<p>tegen de vorming van een SSC-ZL, maar het trekken van de conclusie dat deze constructie de best mogelijke optie is om de beoogde samenwerking van de grond te krijgen is in de ogen van de OR'en een brug te ver." Gelet op deze zin: het valt ons op, dat u niet ingaat op de argumenten waarom voor een organisatie met rechtspersoonlijkheid is gekozen en daarbinnen uiteindelijk voor de bedrijfsvoeringsorganisatie, terwijl die in het Bestuursplan en het Einddocument Haalbaarheids-onderzoek staan benoemd. Doordat u wel meldt dat de OR-en vraagtekens plaatsten bij de gekozen vorm, maar niet aangeeft wat de argumenten waren om hiervoor tóch te kiezen, ontstaat een onvolledig en mogelijk gekleurd beeld.</p>	
Pagina 10	<p>In het haalbaarheidsonderzoek wordt niet zichtbaar ingegaan op de punten die de OR-en hadden aangegeven in hun visiedocument uit januari 2013.</p>	<p>Dit is onjuist. Het Visiedocument OR-en is wel degelijk betrokken geweest bij de verdere vormgeving. Dit blijkt onder meer uit de schriftelijke reactie van de coördinerend WOR-bestuurder aan de vier OR-en (maart 2013) en het einddocument Haalbaarheidsonderzoek SSC-ZL (najaar 2013), waarin niet alleen naar dit visiedocument wordt verwezen, maar waarin dit ook als bijlage 7 integraal is opgenomen. Daarnaast is het Visiedocument OR-en onderlegger geweest voor de samenwerking binnen de Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) SSC-ZL.</p>	<p>Het visiedocument is niet zichtbaar betrokken geweest bij de verdere vormgeving. Weliswaar zijn er formele briefwisselingen geweest maar uiteindelijk is niet zichtbaar inhoudelijk ingegaan op de argumenten.</p> <p><u>Conclusie:</u> niet wijzigen</p>
Pagina 11	<p>Het SSC-ZL wordt vooralsnog ingericht als een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waarbij collegeleden van de vier initiatiefnemers het bestuur vormen.</p>	<p>Verzoek is het woordje vooral nog te verduidelijken: in het Einddocument Haalbaarheidsonderzoek SSC-ZL wordt al een voorkeur voor de Bedrijfsvoeringsorganisatie uitgesproken, maar dat op dat moment nog geen zicht was op de datum van de wetwijziging, die dit mogelijk zou maken (pagina 16, einddocument). Daardoor wordt het</p>	<p>In de context zoals beschreven op deze pagina was de inrichting vooral nog omdat de wetwijziging nog niet definitief was.</p> <p><u>Conclusie:</u> niet wijzigen</p>

		wat minder scherp dat later voor deze vorm gekozen is.	
Pagina 13	Als onderdeel van de nadere uitwerking van het voorgenomen besluit van 24 september 2013 besluit <u>het college van B en W</u> van de gemeente Maastricht op 26 februari 2014 tot harmonisatie van het inkoopbeleid tussen de vier partners. Voor de gemeente Maastricht zijn er ten opzichte van het toen geldende inkoop- en aanbestedingsbeleid geen wijzigingen.	Deze passage is onjuist. Het geharmoniseerde inkoopbeleid is door de <u>gemeenteraad</u> vastgesteld, niet door het college. Dit is het eerste beslismoment geweest voor de raad, gerelateerd aan het proces van vorming van het SSC-ZL. Het onvermeld laten hiervan leidt tot een onvolledig beeld van de momenten waarop de raad in positie is gebracht en op welke wijze de raad hieraan invulling heeft gegeven. De gemeenschappelijke regeling kwam later dat jaar aan de orde. Gelieve de uitkomst van deze raadsbesluitvorming te betrekken bij de inventarisatie van door de raad meegegeven kaders m.b.t. vorming SSC-ZL.	Het collegebesluit was van 26 februari 2014. De gemeenteraad heeft op 27 mei 2014 het ten opzichte van voorgaande jaren ongewijzigde gemeenschappelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld met een tegenstem van dhr. Hoen (MV). De kaderstelling in relatie tot het SSC-ZL was dus niet aan de orde. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen
Pagina 16	De rekenkamer stelt vast dat in zijn algemeenheid de gemeenteraad zeker in de totstandkomingfase van het SSC-ZL te weinig gebruik heeft gemaakt van de beschikbare instrumenten voor kaderstelling en controle op het gevoerde bestuur.	Het valt op dat deze conclusie niet terugkomt in het bestuurlijk rapport. Daarin wordt enkel gesteld dat de raad 'beperkt betrokken is geweest' (hoofdstuk 7, conclusie 2). Dat de raad hierin ook een eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden had, wordt in het bestuurlijk rapport niet genoemd. Daar waar in het onderzoeksrapport de kaderstellende taak van de raad nog als een centrale vraag wordt bestempeld, blijft deze taak in het bestuurlijk rapport onbenoemd.	De rol van de raad komt in het Bestuurlijk rapport en het Onderzoeksrapport uitvoerig aan de orde. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen
Pagina 20	Op 2 mei 2017 laat de gemandateerd WOR-bestuurder de OR weten dat ondanks het negatieve advies van de OR het college heeft besloten om door te gaan met de vorming van het SSC-ZL. De rekenkamer stelt vast dat het	Suggestie is omwille van volledigheid uw passage aan te vullen met: <i>"In de reactie wordt ingegaan op elk argument van de OR om negatief te adviseren. Ook wordt aangegeven dat het college bekend was, dat er geen substantiële kostenverlichting zou zijn."</i> Hiermee wordt duidelijk dat gemotiveerd van het advies is afgeweken. De inhoud van het advies is niet	Uiteindelijk wordt het advies met argumenten niet overgenomen door de WOR-bestuurder hetgeen een belangrijk beslismoment is in de relatie met de OR. <u>Conclusie:</u> het woord 'genegeerd' wijzigen in 'niet overgenomen'.

	college van B&W van de gemeente Maastricht ervoor kiest de inhoud van het advies te negeren....	genegeerd, het advies is niet overgenomen. Dit is gemotiveerd gebeurd, zoals hierboven al aangegeven. Met het incorrecte gebruik van de term 'negeren' (= doen of iets niet bestaat, er geen aandacht aan besteden) ontstaat een onjuist beeld en krijgt de tekst een onjuiste en mogelijk zelfs een tendentieuze lading.	
Pagina 22	Naast de OR speelt ook het GO en het BGO een rol bij de totstandkoming van het SSC-ZL. In het GO respectievelijk BGO wordt o.a. overleg gevoerd over de arbeidsvoorwaarden tussen de werkgeversvertegenwoordigers en de vakorganisaties op basis van het overeenstemmingsvereiste.	Het valt ons op, dat u niet nader ingaat op het gehele traject rondom het GO, terwijl de arbeidsvoorwaarden een belangrijk thema in de onderhavige kwestie waren. Temeer aangezien de OR de uitkomst van het GO-traject wenste af te wachten. Hierdoor ontstaat een onvolledig beeld.	Het traject rond het G.O. is, gegeven de doelstelling van het onderzoek, voldoende beschreven. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen
Pagina 24	Op 22 november 2018 informeert de wethouder met een raadsinformatiebrief de raad en geeft aan dat de gemeente zich gaat beraden over de ontstane situatie. Inmiddels liep ook het onderzoek naar het lekken van de conceptnotulen (zie deel II).	Vetgedrukte zin. Dit onderzoek liep al vanaf begin juni 2018. Afspraak is de raad in de Jaarstukken over het voorgaande jaar te informeren over het integriteitsbeleid. Over individuele onderzoeken wordt niet naar de raad gerapporteerd.	Wij nemen kennis van de opmerking. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen
Pagina 29-30	Naar aanleiding van de beoordeling van de jaarcijfers 2014-2018 op hoofdlijnen zijn de volgende opmerkingen te maken. (...) (...) In 2017 worden er nadrukkelijk opbrengsten begroot met betrekking tot de activiteiten van het SSC op de gebieden Inkoop, PSA en Informatiediensten. Het totaal van de begrote opbrengsten met deze activiteiten bedraagt ca € 2,8 mln. De rekenkamer stelt vast dat er van deze begrote opbrengsten in 2017 nagenoeg niets wordt gerealiseerd , terwijl in de raadsinformatiebrief d.d. 13 juni 2016 wordt gemeld dat er aan het verdienmodel wordt gewerkt waarbij de kosten van het SSC worden gedekt door inkomsten uit dienstverlening aan moederorganisaties, inkoopvoordelen en kostenreductie bij de moederorganisaties en	Bij de mindere opbrengsten vermeldt u niet gelijktijdig, dat de <u>kosten ook naar beneden waren bijgesteld</u> . Ook merkt u niet op, dat er <u>vanuit het SSC-ZL wel degelijk werkzaamheden zijn verricht</u> door het MT van SSC-ZL, ID, PSA en Inkoop Het MT van SSC-ZL heeft in deze periode gewerkt aan de opstart van een SSC-ZL. Al zijn het geen directe diensten aan de moederorganisaties. Met directe diensten verwijzen we naar de werkzaamheden die overgaan van de moederorganisaties naar SSC-ZL en vanaf moment X worden uitgevoerd door SSC-ZL voor de moederorganisaties. De uitgevoerde werkzaamheden door het MT zijn in die zin wel uitgevoerd voor de moederorganisaties. Immers de wens van de drie gemeenten is te beschikken over een operationeel SSC-ZL.	De rekenkamer heeft de cijfers vergeleken en beoordeeld maar niet zelf verder diepgaand geanalyseerd. Daar waar het college uitleg geeft over de realisatie gaat ze voorbij aan een vergelijking met en de kwaliteit van de goedgekeurde begroting, hetgeen ook een oorzaak kan zijn voor de gesignaleerde afwijkingen. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen

	<p>efficiencytaakstelling bij het SSC-ZL zelf.</p> <p><u>In dezelfde brief wordt gemeld dat er de komende maanden wordt gewerkt waarna de begroting 2017 kan worden vastgesteld.</u> Uiteindelijk is dit niet gerealiseerd en is een substantiële bijdrage van de moederorganisaties nodig is ten bedrage van € 1,9 mln. om de kosten ad. € 1,4 mln. te dekken in dit verslagjaar.</p> <p>Voor 2018 worden, in tegenstelling tot 2017, geen opbrengsten begroot voor de diverse door het SSC uit te voeren activiteiten. Wel zijn de kosten van het SSC-ZL in 2018 gestegen van € 1,4 mln. in 2017 tot € 1,8 mln. in 2018.</p> <p>De rekenkamer stelt vast dat de jaarrekening 2018 in de vergadering van de gemeenteraad d.d. 28 mei 2019 is aangeboden tezamen met de ontwerp meerjarenbegroting 2020-2023.</p>	<p>ID en PSA hebben evenals het MT van SSC-ZL in deze periode gewerkt aan de transitie van hun onderdeel van de moederorganisaties naar SSC-ZL.</p> <p>Voor Inkoop geldt dat ook hier is gewerkt aan de transitie van het onderdeel Inkoop van de moederorganisaties naar SSC-ZL. Daarnaast zijn er de navolgende directe werkzaamheden verricht voor de moederorganisaties: opzoeken gezamenlijkheid van inkooptrajecten; opstarten category management; contractbeheer op afgesloten overeenkomsten die voortvloeien uit gezamenlijke inkooptrajecten; contractmanagement op de raamovereenkomst ingenieursdiensten; door SSC-ZL zijn enkele gezamenlijke inkooptrajecten zelf uitgevoerd.</p> <p>Vetgedrukte “van deze begrote opbrengsten in 2017 nagenoeg niets wordt gerealiseerd”. De reden dat de <u>begrote opbrengsten in 2017 niet zijn gerealiseerd ligt in het feit dat SSC-ZL niet operationeel (stagnatie begon in 2017) is en het verdienmodel derhalve nog niet in werking is getreden.</u> Suggestie is dit te betrekken in uw passage.</p> <p>Onderstreepte zin “In dezelfde brief (..) vastgesteld” is onvolledig.</p> <p>Opmerking bij vetgedrukte in punt 4: De reden voor de stijging van de kosten wordt gemist. In de opstartfase meer inzet op personeel staf (er werkten in 2018 ongeveer 13 personen in dienst van SSC-ZL, al dan niet gedetacheerd).</p> <p>Deze zin is onvolledig. Correct is: <i>“De rekenkamer stelt vast dat de jaarrekening 2018 in de vergadering van de gemeenteraad d.d. 28 mei 2019 is aangeboden tezamen met de ontwerp meerjarenbegroting 2020-2023 en conform is vastgesteld.”</i></p>	
--	--	---	--

Pagina 31	Door de uitspraken van Ondernemingskamer d.d. 21 november 2018 en Rechtbank Limburg d.d. 26 november 2018 is de verdere vorming van het SSC-ZL in december 2018 voorlopig stopgezet.	Het vetgedrukte is onvolledig. De plaatsingsprocedure en uitvoering afsprakenkader etc. is inderdaad stopgezet, als gevolg van de genoemde uitspraken. <u>In aanvulling hierop</u> is in overleg met medebestuurders besloten tot half jaar 'stand on hold' om te werken aan herstel van vertrouwen in Maastricht.	Wij nemen kennis van de opmerking. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen
Pagina 31-32	Op 27 augustus 2019 heeft Deloitte haar bevindingen en aanbevelingen gerapporteerd. Deloitte heeft zich daarbij vooral gebaseerd op internationale surveys uit 2017 en 2019 over shared service centers. Deze surveys maken gaan niet specifiek in op de situatie bij de gemeenten Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen. <u>Het zijn dus generieke opmerkingen van onderzoeksresultaten (enquêtes) geprojecteerd op de Maastrichtse situatie.</u>	Door de vetgedrukte passage wekt de rekenkamer ten onrechte de indruk dat het onderzoek van Deloitte een zogenaamd literatuuronderzoek is. Onvermeld blijft dat Deloitte diverse gesprekken gevoerd heeft en ook bijeenkomsten georganiseerd heeft met stakeholders, waaronder betrokken medewerkers. Daarnaast heeft Deloitte zich gebaseerd op door gemeente Maastricht aangeleverde stukken (grotendeels dezelfde als die de Rekenkamer heeft ontvangen). Hoewel het woordje 'vooral' laat zien dat er meerdere bronnen gebruikt zijn, lijkt het ons omwille van de volledigheid niet onbelangrijk om de genoemde gesprekken, sessies en bestudering van Maastrichtse documenten te vermelden. De onderstreepte zin 'Het zijn dus generieke opmerkingen.... geprojecteerd op de Maastrichtse situatie' doet het onderzoek van Deloitte ernstig tekort en geeft een onjuist beeld hiervan in het rekenkamerrapport.	Wij delen de mening van het college niet dat de kwaliteit van het onderzoek tekort wordt gedaan en nemen kennis van deze aanvulling. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen
Pagina 32	Inmiddels zijn er veel vragen door de raad gesteld bij de conclusies en aanbevelingen van Deloitte en zijn we weer terug bij af met dit verschil dat inmiddels voor € 1,8 mln aan kosten is gemaakt en nog geen opbrengsten zijn gerealiseerd.	Opmerkingen bij deze passage: De € 1,8 mln. aan kosten betreft nettobijdrage per deelnemer over de jaren 2014-2018. Onvermeld is dat de genoemde kosten door Maastricht gedekt worden door ingeboekte	De rekenkamer heeft zich gebaseerd op de jaarcijfers van het SSC-ZL en geeft een weergave van de totale directe kosten voor de gemeente Maastricht. Als ook de indirecte kosten en

		<p>inkoopvoordelen (€ 500.000 per jaar structureel).</p> <p>Dat er geen financiële opbrengsten zijn gerealiseerd is onjuist, zij het dat de echte opbrengsten anders dan de bijdragen van de moeders gering zijn.</p>	<p>opbrengsten waren onderzocht zijn ook bijvoorbeeld de externe juridische kosten die gedurende al die jaren zijn gemaakt en die door de gemeente Maastricht zijn betaald van belang.</p> <p><u>Conclusie:</u> niet wijzigen</p>
--	--	---	---

II	Belangrijkste beslismomenten naar aanleiding van de integriteitsmelding SSC-ZL		Nawoord Rekenkamer Maastricht
Pagina 37	<p>Zoals uit deel 1 blijkt is de totstandkoming van het SSC-ZL van <u>2015</u> tot begin 2019 een moeizaam proces geweest.</p> <p>Zo moeizaam dat soms door bestuurders gedacht was dat van medewerkerszijde van Maastricht sprake was van tegenwerking.</p>	<p>Onderlijnde is onjuist, correct is 2017.</p> <p>Vetgedrukt. Uit uw zin komt niet naar voren op basis waarvan de rekenkamer constateert dat bestuurders dachten dat er vanuit de medewerkers sprake was van tegenwerking.</p>	<p>De informatie is gebaseerd op de gevoerde gesprekken. De rekenkamer noemt daarbij geen namen, alleen functionarissen.</p> <p><u>Conclusie:</u> niet wijzigen</p>
Pagina 37	<p>Die vraag is onjuist weergegeven in de conceptnotulen van het bestuur, zo blijkt achteraf uit een confrontatie van de conceptnotulen met de definitieve notulen. Door de betreffende passage in de conceptnotulen voelden betrokken medewerkers zich bedreigd.</p>	<p>De schakel hoe de conceptnotulen terecht zijn gekomen bij de medewerkers wordt in uw passage gemist.</p>	<p>Hierover gaat hoofdstuk 11</p> <p><u>Conclusie:</u> niet wijzigen</p>
Pagina 37	<p>Die ervaren onveilige werksituatie werd gedeeld met de WOR-bestuurder en de burgemeester. Deze gaven aan dat de conceptnotulen vertrouwelijk zijn en niet straffeloos mochten worden verspreid. Dat is toch gebeurd. Na een melding hierover van het bestuur van het SSC-ZL bij het Intern Meldpunt Integriteit (IMI) van de gemeente Maastricht, heeft de gemeentesecretaris – als bevoegd gezag - opdracht gegeven aan het Intern Meldpunt Integriteit hier onderzoek naar te doen.</p>	<p>Het is onjuist, dat de melder (i.c. het bestuur van het SSC-ZL) ooit heeft gevraagd om arbeidsrechtelijke maatregelen bij gebleken integriteitsschending. Vraag was enkel en alleen het lek te vinden, omdat dit voor de eigen bescherming van belang is (<u>dus ter voorkoming van hernieuwde lekken</u>). Later bleek dat IMI aan het eind ook een afweging maakte over disciplinaire maatregelen, maar dat was niet de vraag van de melder.</p> <p>Bovenstaande wordt ook gemist in uw</p>	<p>Het college citeert het onderzoeksrapport onjuist. Letterlijk vermeldt het rapport (op pag. 37): “Na een melding over de verspreiding van het bestuur van het SSC-ZL bij het Intern Meldpunt Integriteit (IMI) van de gemeente Maastricht, heeft de gemeentesecretaris ...etc.”. Het staat dus correct in het rapport.</p> <p><u>Conclusie:</u> niet wijzigen</p>

		paragraaf 10.	
Pagina 37	Door deze navorsingen zijn de verhoudingen tussen OR, WOR-bestuurder en bestuur(der) SSC-ZL (verder) gebrouilleerd geraakt en is het vervolg van het traject naar een functionerend SSC-ZL verder onder spanning komen te staan.	De rekenkamer verbindt in deze passage totaal verschillende onderwerpen ten onrechte aan elkaar, te weten: onderzoeken naar het verspreiden van vertrouwelijke conceptnotulen voortkomend uit de externe integriteitsmelding hierover; de verhoudingen tussen OR, WOR-bestuurder en bestuur SSC-ZL; het traject hoe te komen tot het SSC-ZL.	De rekenkamer is van oordeel dat om processen goed te kunnen begrijpen het onderkennen van plausibele verbanden tussen verschillende fenomenen van wezenlijk belang is. Door het onderkennen en bestuderen van die samenhang zijn complexe processen te begrijpen. Maar ook omgekeerd: door het negeren of ontkennen van die samenhang, en verschillende elementen geïsoleerd te benaderen, kunnen belangrijke transitieprocessen mislukken. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen
Pagina 38	Van deze vergadering zijn (concept) notulen gemaakt.	Het gaat om conceptnotulen, dus zonder haakjes. Het weglaten van de haakjes is zeker in dit geval raadzaam, omdat de gewraakte passage bij het vaststellen van de notulen is geschrapt.	De opmerking over de twee haakjes is juist. <u>Conclusie:</u> De twee haakjes verwijderen
Pagina 39	De betreffende conceptnotulen mogen volgens de gemeentesecretaris niet straffeloos worden gebruikt .	Suggestie is het vetgedrukte aan te vullen: <i>“omdat conceptnotulen van een bestuursvergadering zolang ze niet zijn vastgesteld door het bestuur altijd vertrouwelijk zijn.”</i>	De betreffende passage komt, zoals ook in het rapport voetnoot nummer 38 is aangegeven, uit de pleitnota van de advocaat van de gemeente. Dus zonder deze toevoeging. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen
Pagina 42	De wethouder (naam wethouder gemeente Maastricht) en de secretaris van het SSC-ZL vroegen aan de gemeentesecretaris uit te zoeken hoe ambtenaren aan de conceptnotulen waren gekomen.	Gevraagd is uit te zoeken hoe ambtenaren aan de <u>vertrouwelijke</u> conceptnotulen waren gekomen.	Dit punt wordt op diverse plaatsen in het rapport al uitvoerig gemeld. Daarenboven gaat de rekenkamer ook in bedoelde zin, in de beschouwende blokken op de pagina's 39 en 40, in op de rechtmatigheid en authenticiteit.

			<u>Conclusie:</u> niet wijzigen
Pagina 43	Op 24 mei 2018 meldden FNV en CNV aan de gemeente Maastricht geen genoegen te nemen met het standpunt van de gemeente t.a.v. het verslag van het bestuur van het SSC-ZL. Er is, volgens een GO-lid uit Sittard-Geleen, sprake van laster en smaad aan het adres van de Maastrichtse kaderleden, hetgeen niet getuigt van behoorlijk bestuur en dit keuren de bonden met afschuw af. <i>“Wij doen daarom een indringend beroep op U en het College om zich van dergelijke praktijken te distantieëren. Wij vertrouwen erop dat u weet wat u te doen staat”.</i>	In deze passage lopen een aantal zaken door elkaar. Voor een heldere uiteenzetting verwijzen wij naar de toelichting van de Beschikking van de rechter op 17-9-2019 (zaaknr. 7771575 OV VERZ 19-21).	De bedoelde passage is afkomstig, zoals ook aangegeven in voetnoot 47 in het rapport, uit de brief van FNV en CNV. De rekenkamer neemt kennis van het oordeel van het college over deze brief van FNV en CNV. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen
Pagina 46	Op 13 juni 2018 vond een periodiek overleg plaats tussen de gemeentesecretaris en IMI. In dat overleg meldde IMI het onderzoek niet zelf te willen uitvoeren in verband met de gevoeligheid en samenwerkingsrelatie met (leden van) de OR. De gemeentesecretaris, tevens bevoegd gezag in dezen, besloot dat IMI het (initiële) onderzoek toch zelf moest uitvoeren, vanwege de kennis van de thematiek/organisatie en om te proberen het “niet te groot te maken”. Er vond geen discussie plaats over de vraag of de Regeling Integriteitsmeldingen 2015 die gaat over meldingen van gemeentelijke ambtenaren, wel van toepassing was. Impliciet werd deze Regeling toepasbaar geacht op deze melding.	De <i>Regeling integriteitsmeldingen</i> geeft regels voor het zorgvuldig omgaan met meldingen omtrent integriteit. Het staat de gemeente vrij om deze leidraad toe te passen indien er – zoals in dit geval – sprake is van een vermoeden van plichtsverzuim van een medewerker c.q. medewerkers van de gemeente. Verder moet voldaan worden aan de zorgvuldigheidsnormen die volgen uit - onder meer - de Ambtenarenwet, de AGM en de Algemene wet bestuursrecht. De rechter bevestigt deze gemeentelijke redenatie ook in zijn beschikking: <i>“Het staat de gemeente vrij deze regeling analoog te volgen, ook bij een externe klacht als deze, doch dit had het IMI naar het oordeel van de kantonrechter dan ook kenbaar moeten maken bij haar gesprekken met de ambtenaren die zij in het kader van hun onderzoek hebben gesproken”.</i>	Dit punt staat ook vermeld in het onderzoeksrapport voetnoot 68. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen
		Suggestie is bovenstaande te	

		betrekken in uw passage.	
Pagina 57	Op basis van het eindrapport van Hoffmann, het advies IMI en de second opinion van Pels Rijcken, concludeert het College van B en W op 22 januari 2019 "...dat niet kan worden vastgesteld of sprake is geweest van het schenden van de geheimhoudingsplicht door betrokken ambtenaren. Eveneens is van enig plichtsverzuim niets gebleken". Er wordt afgezien van disciplinaire maatregelen. <u>De extern juridisch adviseur heeft desgevraagd aan de rekenkamer gemeld over dit collegestandpunt vooraf niet geïnformeerd te zijn, en was verrast en verbaasd over dit standpunt.</u>	De gemeente heeft geen informatieplicht jegens een door de gemeente ingehuurde firma. Niet duidelijk is daarom op basis waarvan de rekenkamer de onderstreepte zin vermeldt.	Intentie is om ook op dit punt een volledig beeld te geven. <u>Conclusie:</u> niet wijzigen
Pagina 58	In dat kader hebben zij samen en vrijwillig vragen voorgelegd aan de kantonrechter. Beide partijen willen duidelijkheid over de vragen die hen diep verdeeld houden om zo mogelijk een periode van wantrouwen te kunnen afsluiten.	Vetgedrukte is subjectief oordeel rekenkamer; uw beleving wordt niet gedeeld door het college.	De indruk dat partijen diep verdeeld waren op dit punt had de rechter ook. Deze meldt (in zijn uitspraak van 17 september 2019 onder punt 4.1): "Men wil duidelijkheid over deze vragen die hen diep verdeeld houdt, zo begrijpt de kantonrechter, om zo mogelijk een periode van wantrouwen te kunnen afsluiten". In de officiële publicatie van de uitspraak van de rechter wordt als inhoudsindicatie genoemd: "Conflict tussen OR en de gemeente Maastricht". <u>Conclusie:</u> niet wijzigen